Бүтүн өлкәләрин пролетарлары, бирләшин!

Азәрбајҹан КӘНҸЛӘРИ

1919-ҹу ил октјабрын 27-дән чыхыр

АЗӘРБАЈҸАН ЛКГИ МК—нын ОРГАНЫ • «АЗЕРБАЙДЖАН ГЯНДЖЛЯРИ»—ОРГАН ЦК ЛКСМ АЗЕРБАЙДЖАНА

№ 121 (10750) ҸҮМӘ АХШАМЫ, 13 ОКТЈАБР 1988-ҹи ИЛ. Гијмәти 3 гәпик.

КӘНҸ МЕХАНИЗАТОРЛАРЫН РАЈОН ТОПЛАНЫШЫ

Загатала рајону тахыл истеһсалына көрә республикада габагҹыл јерләрдән бирини тутур. Бу саһә илә рајонун 23 колхозу, 2 совхозу вә 5 дикәр мүәссисәси мәшғул олур. Бу тәсәррүфат или һава шәраити чох чәтин олмушдур. Лакин һүнәрвәр тахылчылар бүтүн манеәләри дәф етмиш, тахылын тез вә иткисиз топланмасы үчүн әлләриндән кәләни әсиркәмәмишләр. Бунун нәтиҹәсидир ки, кечән илдәкиндән 3.269 тон чох тахыл истеһсал едилмишдир. Һектарын мәһсулдарлығы бә'зи колхозларда рајон сәвијјәсиндән јүксәк олмушдур. Мәсәлән, Ленин адына колхозда һәр һектардан 41,6 сентнер, «Совет Ермәнистаны» колхозунда 38,3, «Коммунизм јолу» колхозунда 35,5 сентнер мәһсул көтүрүлмүшдүр. Бу јүксәк нәтиҹәләрин әлдә едилмәсинә кәнҹ механизаторлар да дәјәрли төһфә вермишләр. Ленин адына колхоздан Нуру Газыјев, Шәһријар Әһмәдов, Теһран Тинајев, «Москва» колхозундан Илгар Мәммәдов, Нијази Ибраһимов, С. Вурғун адына колхоздан Филман Мусајев, Улухан Шабанов, Илич адына колхоздан Ҹамал Маһмудов, Ајдын Аллаһвердијев вә башга кәнҹ механизаторлар јығым мөвсүмүндә хүсусилә фәргләнмишләр.

Өтән илләрдә олдуғу кими, бу тәсәррүфат илиндә дә кәнҹ механизаторлар өз достларыны—гоншу Күрҹүстанын Сители-Скаро рајонунун тахылчыларыны дарда гојмамышлар. Рајонун 11 нәфәр механизатору идарә етдикләри техника илә јарыш достларына көмәјә кетмишләр. Онлар бир даһа сүбут етмишләр ки, дост көмәји олмадан кечинмәк чәтиндир.

Бу күнләрдә кечирилән кәнҹ механизаторларын рајон топланышында бу барәдә әтрафлы данышылмыш, онларын әмәји лајигинҹә гијмәтләндирилмишдир.

Топланышы рајон комсомол комитәсинин биринҹи катиби Ҹ. Солтанов ачмыш, кәнҹ тахылчылары газандыглары мүвәффәгијјәтләр мүнасибәти илә тәбрик етмишдир.

Топланышда кәнҹ механизаторлар өз үрәк сөзләрини сөјләмишләр.

Сосиализм јарышында фәргләнән кәнҹ механизаторларын бир групуна гијмәтли һәдијјәләр вә рајон комсомол комитәсинин фәхри фәрманлары тәгдим едилмишдир.

ДОСТЛУГ ВӘ ӘМӘКДАШЛЫГ НАМИНӘ

МОНГОЛУСТАН ХАЛГ РЕСПУБЛИКАСЫНДА ССРИ КҮНЛӘРИ

УЛАН-БАТОР, 10 октјабр (Азәринформун хүсуси мүхбири Ә. Амашов). Инди Монголустан торпағында бүтүн Совет Иттифагыны тәмсил едән Азәрбајҹан елчиләринин иш күнү дәгигәсинәдәк нәзәрә алынмышдыр. Онлар бир көрүшдән о бирисинә тәләсмәли олурлар. Ев саһибләри о гәдәр чохлу суал верирләр ки, онлара ҹаваб вермәјә зорла вахт чатыр. Өзү дә нечә суаллар: Јенидәнгурмада һәр шеј уғурлу олурму? Шәһәрдә вә кәнддә сосиал проблемләр нечә һәлл олунур, республикада нә гәдәр вә һансы дилләрдә китаб нәшр едилир? Ушагларын естетик тәрбијәси нечә тәшкил олунмушдур?

«Улан-Батор дәмир јолу» Монголустан—Совет сәһмдарлар ҹәмијјәтинин нүмајәндәләри илә көрүш меһрибанлыг вә сәмимилик шәраитиндә кечмишдир. Гонаглар музејлә таныш оларкән онларын диггәтини азәрбајҹанлы Ј. Албәјовун шәкли ҹәлб етмишдир. О, бир нечә ил бурада баш тепловоз машинисти ишләмиш, монголлардан ибарәт дәрәҹәли мүтәхәссисләр дәстәси јетишдирмишдир.

Ж. Дагвадаш онлардан биридир. Инди о да баш машинистдир. Лакин ән мараглысы одур ки, Дагвадашын бөјүк оғлу Самдандорж да дәмирјолчудур, бир нечә ил Азәрбајҹанда тәһсил алмыш, кәләҹәк арвады Енхтујаны бурада көрмүшдүр. Инди кәнҹләр аиләсиндә үч ушаг вар вә онларын бөјүјүнүн ады Низамидир.

«Ашыглар» вокал-инструментал ансамблынын дәмирјолчулар үчүн вердији концертдән сонра Самдандорж демишдир:

— Азәрбајҹан мелодијаларыны динләјәркән елә билирдим јенә дә сизин торпағыныздајам. Елә бил јенә дә Бакыда, алты ил биркә тәһсил алдығым институт достларымын арасында јашајырам.

Атасы илә бирликдә концертә кәлмиш Низами үчүн Азәрбајҹан инҹәсәнәти илә индики көрүш илк көрүш иди.

— Өмрүмдә һеч вахт бу гәдәр әл чалмамышдым, — дејә о, е'тираф етди вә деди ки, Азәрбајҹан торпағында олмағы, Низаминин мәгбәрәси гаршысында дајанмағы арзулајыр. — Ахы мән бу ады дашыјырам, — дејә Азәрбајҹанын бөјүк оғлунун монгол адашы күлүмсүндү.

Октјабрын 10-да Азәрбајҹан КП МК катиби Р. Ј. Зејналов башда олмагла республиканын рәсми нүмајәндә һеј'әтини МХИП МК катиби, Монголустан—Совет Достлуғу Ҹәмијјәти Мәркәзи Шурасы сәдринин биринҹи мүавини С. Балхажав гәбул етмишдир.

Лакин иш күнү нә гәдәр кәркин олса да, ев саһибләри гонаглары Улан-Баторун көрмәли јерләри илә таныш етмәјә вахт тапа билирләр. Онлардан бири Асијада ән бөјүк В. И. Ленин музејидир. Музејин експонатлары арасында В. И. Ленинин Кремлдәки иш отағынын бир кушәсинин сурәти вардыр. В. И. Ленин Монголустан нүмајәндә һеј'әтини бурада гәбул етмишди. Нүмајәндә һеј'әтинин тәркибинә Д. Сухе-Батор да дахил иди. РСФСР илә халг Монголустаны арасында достлуг мүнасибәтләри јарадылмасы һаггында 1921-ҹи илдә бағланмыш илк мүгавиләнин сурәтини дә бурада көрмәк олар. Експонатын јанында Лениинин монгол дилиндә илк нәшрләринин нүсхәләри дүзүлмүшдүр.

Гандана екскурсија мараглы олмушдур. Монголустанда инди ишләјән буддачы монастырлардан бири — 1838-ҹи илдә тикилмиш јеканә монастыр бурада јерләшир.

Монголустанда ССРИ күнләри давам едир. Гаршыда өлкәләримиз вә халгларымыз арасында достлуг вә әмәкдашлығы мөһкәмләтмәк наминә, јер үзүндә сүлһ наминә јенијени көрүшләр олаҹаг.

ҮИЛККИ—70

ӘМӘКЧИЛӘРИН ҮРӘЈИНҸӘДИР

Азәрбајҹан ЛККИ МК бүросунун бу јахынларда гәбул етдији «ҮИЛККИ-нин 70 иллијинә һәср олунмуш республика комсомолчу-кәнҹләр имәҹилијинин кечирилмәси һаггында» гәрар республиканын кәнҹ әмәкчиләринин, комсомолчу-кәнҹләр коллективләринин үрәјинҹә олмушдур. Имәҹилик күнүнү зәрбәчи иш күнүнә чевирмәк әзминдә олан коллективләрдән бири дә Азәрелектротерм Елм Истеһсалат Бирлијинин Бакы ағыр електрикгајнаг аваданлығы заводунун кәнҹләридир. Мүәссисә комсомол комитәсинин катиби Һ. Исмајылов бу барәдә мә'лумат верәрәк демишдир:

—Заводумузун оғлан вә гызлары имәҹилијә ҹидди һазырлашырлар. Имәҹиликдә заводумузун 13 комсомолчу-кәнҹләр бригадасынын үзвләри иштирак едәҹәкдир. Бу бригадаларда 140 нәфәр кәнҹ чалышыр. 56 нәфәр комсомолчу өз иш јериндә чалышаҹаг, галанлары исә заводун әразисиндә јашыллашдырма ишләри көрәҹәк, тәмизлик ишләри апараҹаглар. Һәмин күн кәнҹләрин әмәји илә газаныlаҹаг 2.500 манат пулун бир һиссәси Совет ушаг фондуна, бир һиссәси исә Әфганыстанда вурушмуш дөјүшчүләр үчүн бәрпа—сағламлыг мәркәзләринин вә бејнәлмиләл борҹуну јеринә јетирәркән һәлак олмуш дөјүшчүләрин шәрәфинә инша едилән абидәләрин тикинтисинә көчүрүләҹәкдир.

ВАР ГҮВВӘ ИЛӘ ИШЛӘЈӘҸӘКЛӘР

Бир груп кәнҹ әмәк габагчылынын ҮИЛККИ-нин 70 иллијинә һәср олунмуш республика комсомолчу-кәнҹләр имәҹилији кечирмәк барәдә тәшәббүсү 26 Бакы комиссары адына рајонун оғлан вә гызлары тәрәфиндән рәғбәтлә гаршыланмышдыр. Рајонун кәнҹләри октјабрын 15-дә кечириләҹәк бу әмәк бајрамына ҹидди һазырлашырлар. Әлдә олан мә'лумата көрә 300 илк комсомол тәшкилатында бирләшән 25 мин ҮИЛККИ үзвүндән 15 мин нәфәри имәҹиликдә иштирак едәҹәкдир. Фәһләләр вә иншаатчылар өз даими иш јерләриндә мәһсул истеһсалы вә тикинти илә мәшғул олаҹаглар. Елми ишчиләр, тәләбәләр, гуллугчулар рајонун әразисиндә тәмизлик, абадлыг ишләри апараҹаглар. Әсас гүввә идман-концерт сарајында ҹәмләшдириләҹәкдир. Бурада тамамлама ишләриндә иншаатчылара көмәклик көстәриләҹәк, тикинти мејданчалары туллантылардан тәмизләнәҹәкдир.

Индидән нә гәдәр кәлир әлдә олунаҹағыны демәк чәтиндир. Амма кәнҹләрин вар гүввә, јүксәк әһвал-руһијјә, мәс'улијјәтлә чалышаҹаглары јәгиндир. Газанылмыш вәсаитин бир гисми Сүлһ фондуна, В. И. Ленин адына Совет ушаг фондуна, Әфганыстанда вурушмуш дөјүшчүләр үчүн бәрпа-сағламлыг мәркәзләринин вә бејнәлмиләл борҹуну јеринә јетирәркән һәлак олмуш дөјүшчүләрин шәрәфинә инша едиләҹәк абидәләрин тикинтисинә көчүрүләҹәкдир. Дикәр гисминин исә комсомолун мадди-техники базасынын мөһкәмләндирилмәсинә сәрф олунмасы нәзәрдә тутулмушдур.

Рајон комсомол комитәси тәшкилат шө'бәсинин мүдири Фуад Һәмишәјев билдирмишдир ки, имәҹилијин бүтүн иштиракчылары јүксәк ҹошғунлугла ишләјәҹәкләр.

Бејнәлхалг кәнҹләр мәтбуаты фестивалы

ВАҸИБ ПРОБЛЕМЛӘР

ҮИЛККИ-нин 70 иллији мүнасибәтилә Күрҹүстан пајтахтында кечән бејнәлхалг кәнҹләр мәтбуаты фестивалы бир нөв журналист вә охуҹу идејалары јармаркасына чеврилмишдир. Бүтүн мүттәфиг республикаларын, Москванын, Ленинградын, дүнјанын 50-дән артыг өлкәсинин кәнҹләринин мәтбуат органлары Рике мејданында, гәдим Метехи мә'бәдинин ајағында салынмыш фестивал шәһәрҹијиндә өзләринин павилјонларыны дүзәлтмишләр.

* * *

«Азәрбајҹан ССР-ин павилјону вә онун гонагпәрвәр саһибләри чох хошумуза кәлди...», «Сизин республиканызын кәнҹләр мәтбуатына бундан сонра да белә мүбариз вә мараглы олмағы арзулајырыг...», «Истәрдик ки, Азәрбајҹанла вә хүсусән һәмкар журналистләр арасында әлагәләр инкишаф етсин...». Бу сөзләр бејнәлхалг кәнҹләр мәтбуаты фестивалы ачылан кими онун Азәрбајҹан ССР павилјонунун рә'ј китабына јазылмышдыр. Бүтүн мүттәфиг республикалардан, бир чох хариҹи өлкәләрдән олан фестивал иштиракчылары «Азәрбајҹан кәнҹләри» вә «Молодјож Азербајджана» гәзетләринин актуал материаллары илә таныш олмуш, «Кәнҹлик»—«Молодост», «Улдуз» журналларынын тәзә нөмрәләрини вәрәгләмишләр. Тәсвири сәнәт һәвәскарлары Бакы инҹәсәнәт мәркәзи рәссамларынын вә фото усталарынын ишләринә үрәкдән һејран галмышлар.

Әкәр биринҹи күн, сәркинин тәртиби заманы ән чох кәркинлик «Кәнҹлик»—«Молодост» журналларынын рәссамы Күндүз Әлизадәнин вә онун һәмкарларынын үзәринә дүшмүшдүсә, фестивал ачылдыгдан сонра нүмајәндә һеј'әтинин рәһбәри — «Азәрбајҹан кәнҹләри» гәзетинин редактору Јусиф Кәримов чох ишләмәли олмушдур. Тәкҹә илк ики саат әрзиндә о, «Взгляд» програмы, «Јуност» радиостансијасы вә өлкәнин дөрд кәнҹлик мәтбуат органынын мүхбирләри илә мүсаһибәләр кечирмишдир.

Фестивал шәһәрҹијинин салындығы Рике мејданында арды-арасы кәсилмәдән милли мелодијалар, о ҹүмләдән Азәрбајҹан мелодијалары да сәсләнирди. Ү. Һаҹыбәјов адына Азәрбајҹан Дөвләт Консерваторијасынын «Худафәрин» тәләбә ансамблынын артистләри милли чалғы аләтләриндә гәдим вә мүасир һавалар чалырдылар. Бундан зөвг алан тамашачылар артистләри алгышлајыр, онлар да бунун ҹавабында чалғыны давам етдирирдиләр.

(Күрҹинформ—Азәринформ).

* * *

ТБИЛИСИ. 10 октјабр (СИТА-нын мүхбирләри Ј. Верлин, З. Грдзелишвили).

ҮИЛККИ МК-нын биринҹи катиби В. И. Мироненко бу күн бурада баша чатмыш бејнәлхалг кәнҹләр мәтбуаты фестивалына белә гијмәт вермишдир: «Әввәлләр кәнҹләр мәтбуатынын нүмајәндәләринин белә диалогу, оғлан вә гызларын игтисади вә мә'нәви проблемләринин бу ҹүр биркә мүзакирәси һеч вахт кечирилмәмишдир. О, јекун мәтбуат конфрансында чыхыш едәрәк, јенијетмәләрин мә'нәви вә әхлаги тәшәккүлү үчүн бу күн кәнҹләр нәшрләринин бөјүк мәс'улијјәт дашыдыгларыны көстәрмишдир.

В. И. Мироненко сөзүнә давам едәрәк демишдир:

— Әлбәттә, фестивалын тәшкилиндә сәһвләр, анлашылмазлыглар олмушдур. Лакин бүтөвлүкдә, мәним фикримҹә, бу, һәр иши јенилик руһунда көрмәк, адәткәрдә олдуғумуз тәшкилати хырдачылыгсыз вә тәмтәрагсыз кечинмәк үчүн көстәрилмиш уғурлу ҹәһддир.

Фестивал иштиракчыларынын чоху ҮИЛККИ МК-нын биринҹи катибинин бу рә'ји илә шарикдир. Совет елчиләри, хариҹи гонаглар күрҹү һәмкарларынын меһрибанлығындан вә гонагпәрвәрлијиндән чох мүтәәссир олмушлар. Дискуссијаларын кедининдә белә көрүшләри мүнтәзәм кечирмәк барәдә дәфәләрлә тәклиф верилмишдир. ҮИЛККИ Мәркәзи Комитәси буна һазырдыр, чүнки кәнҹләр мәтбуаты фестивалыны кечирмәк идејасына БМТ вә дикәр бејнәлхалг тәшкилатлар да тәрәфдар чыхмышлар.

Ајдындыр ки, кәләҹәк фестивалын тәшкилатчылары бу дәфә баш вермиш хәталары тәкрар етмәмәк үчүн чох дүшүнмәли олаҹаглар. ССРИ Кәнҹләр Тәшкилатлары Комитәсинин сәдри С. Челноковун е'тираф етдијинә көрә, лазыми дәрәҹәдә әтрафлы дүшүнүлмәдијиндән бә'зи дискуссија столлары баш тутмамыш, «бүтөвлүкдә фестивал илә онун тәшкилатчылыг шахәләри арасында әлагә позулмушдур». Бу, һәр шејдән әввәл, фестивалын иштиракчылары вә гонагларынын мүхтәлиф јерләрдә гәрар тутмалары үзүндән баш вермишдир ки, бунун да нәтиҹәсиндә һәр күн кедиб-кәлмәјә, топланышлара, разылашдырмалара үч-дөрд саат вахт сәрф олунурду...

Бунунла белә, башланғыч гојулмушдур. Кәнҹләр мөвзуларында јазан журналистләр тәмасда олмаг, идеја вә бахышлары мүгајисә етмәк, бир-бирләри илә бирбаша әлагәләр јаратмаг имканы әлдә етмишләр.

Шәкилдә: «Вјетнам һаггында нә билирсиниз?» мүсабигәсинин галибләриндән Б. Һүсејнов вә Һ. Мәммәдов «Азәрбајҹан кәнҹләри» гәзети редаксијасынын мүкафатлары илә.

ССРИ—ВСР: КӨРҮШ ЈЕРИ БАКЫДЫР

КӨРҮШ БАША ЧАТМЫШДЫР, ӘМӘКДАШЛЫГ ДАВАМ ЕДИР

Өтән базар күнү республиканын Гусар рајонундакы Әбилов адына совхозун алма бағында гејри-ади бригада ишләмишдир. ССРИ вә ВСР кәнҹләринин Бакыда кечирилән VI достлуг вә һәмрә'јлик көрүшүнүн иштиракчылары јетишмиш ал гырмызы мејвәләри бирликдә јығмышлар. Көрүшүн тәшкилатчылары республиканын мүхтәлиф рајонларына кедиб кәнд әмәкчиләринин һәјаты илә таныш олмағы, биркә әмәк тәдбирләриндә иштирак етмәји, кәнҹ аиләләрин гонағы олмағы онлара тәклиф етмишләр.

Көрүшүн програмы чох зәнкин олмушдур, лакин буна бахмајараг кәнҹләр сөһбәт етмәјә, бир-бирини даһа јахшы танымаға, мүбаһисә етмәјә, ән мүхтәлиф проблемләри мүзакирә етмәјә дә вахт тапмышлар.

Нгујен Туан Фонг совет кәнҹләринин һәјаты илә јахшы танышдыр. О, Белорусија Дөвләт Университетинин журналистика факүлтәсини битирмишдир вә инди аспирантурада охујур. Көрүш күнләриндә Туан Фонг тәрҹүмәчиләрә көмәк етмишдир.

Туан Фонг Хо Ши Мин ККИ-нин Вунгтау-Кондао Әлаһиддә Маһал Комитәсинин биринҹи катиби Чуонг Мин Туинин сөзләрини Азәринформун мүхбири үчүн тәрҹүмә едир:

— Шәһәрләримиз арасында әлагәләр һәлә јениҹә башланыр. Биз шәһәринизин комсомол тәшкилатынын рәһбәрләри илә көрүшдә әлагәләрин мөһкәмләндирилмәсинә даир бир сыра тәклифләри мүзакирә етдик. Мәсәлән, валјутасыз мүбадилә үзрә гаршылыглы сәфәрләр тәшкил етмәк, кәнҹләрин биркә мүәссисәләрини јаратмаг, фотоинформасија мүбадиләси етмәк гәрара алынмышдыр.

Көрүшүн ахырынҹы күнү һәр ики өлкәнин нүмајәндә һеј'әтләринин рәһбәрләри совет вә Вјетнам журналистләри үчүн дүзәлдилмиш мәтбуат конфрансында иштирак етмишләр. ҮИЛККИ МК-нын биринҹи катиби В. И. Мироненко журналистләрин суалларына ҹаваб верәркән демишдир ки, индики, алтынҹы көрүш әввәлкиләрдән хејли фәргләнмишдир. Көрүшдә формализмдән, тәшкилати хырдачылыгдан узаглашмаг мүмкүн олмушдур. Бүтүн програм бир мәгсәдә — өлкәләримизин кәнҹләри арасында әлагәни даһа да дәринләшдирмәк, үмуми проблемләрин һәлли үчүн конкрет тәдбирләр һазырламаг мәгсәдинә табе едилмишдир. О демишдир: Нүмајәндә һеј'әтимиз үчүн көрүш өлкәмизин мүәссисәләриндә ишләјән тәгрибән јүз мин вјетнамлы күтләви пешә саһибинин һәјат, әмәк вә мәишәт шәраитинә диггәти күҹләндирмәк мәсәләсини ән плана чәкмишдир.

Хо Ши Мин ККИ МК-нын биринҹи катиби Ха Куанг Зы да бу барәдә данышмышдыр. Һәр ики тәрәфдән бурада хејли проблем мејдана чыхмышдыр вә бу проблемләри һәлл етмәк үчүн биркә сә'јләр тәләб олунур. Ахырда һәр ики комсомол рәһбәри Азәрбајҹан торпағында сәмими гаршыландыглары үчүн, көрүш дәгиг тәшкил едилдијинә, республиканын һәјаты илә таныш олмаг имканы јарадылдығына көрә миннәтдарлығыны билдирмишдир.

Һәмин күн көрүшүн иштиракчылары Бакынын бир сыра сәнаје мүәссисәләриндә олмушлар. Дәнизкәнары паркдакы «Сәбајыл» нағыл шәһәрҹијиндә сәһнәләшдирилмиш ушаг бајрамы тәшкил едилмишдир. Көрүшүн јекун күнүнүн програмында Ичәришәһәр тарих-ме'марлыг комплексинә, шәһәрин көрмәли јерләринә тамаша етмәк дә нәзәрдә тутулмушду.

Ахшам «Кәнҹлик» бејнәлхалг турист мәркәзиндә ССРИ вә ВСР кәнҹләринин VI достлуг вә һәмрә'јлик көрүшү иштиракчыларынын вида кечәси олмушдур.

«Вунгтау» галибләри алгышлајыр

Бакыда «Вунгтау» күчәсинин мөвҹудлуғу индијәдәк чохунамы бәлли иди? Сәһв етмирәмсә, јох! Ән јахшы һалда, бакылыларын јарысы анҹаг биләрди. Инди исә... ССРИ-нин вә ВСР-ин ики көзәл шәһәринин гардашлығынын рәмзи олан бу ики күчәдән (Бакыда «Вунгтау», Вунгтауда «Бакы») бири өлкәмизин мүхтәлиф шәһәрләриндән кәлмиш гонагларын вә вјетнамлы достларын көрүш јеринә чеврилиб.

Күчә башдан-баша күлчичәјә бүрүнүб, ал-әлван транспарантларла бәзәдилиб. «ССРИ вә ВСР кәнҹләринин алтынҹы достлуг вә һәмрә'јлик көрүшүнүн иштиракчыларына салам!» сөзләри јазылмыш шүарлар, плакатлар узагдан диггәти ҹәлб едир. Ики дост өлкәнин кәнҹләри бураја елә-белә јығышмајыблар..

Әкәр хатириниздәдирсә, бу ил сентјабрын әввәлләриндә, Совет вә Вјетнам кәнҹләринин көрүшүнә һазырлыг әрәфәсиндә гәзетимиздә «Вјетнам һаггында нә билирсиниз?» адлы мүсабигә тәшкил етмишдик. Аз мүддәт әрзиндә республикамызын ән мүхтәлиф шәһәр вә рајонларында редаксијамызын почтуна хејли мәктуб дахил олмушду. Азәрбајҹан ЛККИ МК-нын вә «Азәрбајҹан кәнҹләри» гәзети редаксијасынын нүмајәндәләри мүсабигәјә јекун вурмуш, галибләри ашкар етмишләр.

Бах, Вунгтау күчәсиндә кечирилән тәдбир дә галибләри мүкафатландырмаг үчүн иди. Бу мүнасибәтлә әввәлҹә митинг кечирилди. Бакы Шәһәр Комсомол Комитәсинин биринҹи катиби Елдар Әзизов вә Хо Ши Мин адына Вјетнам Коммунист Кәнҹләр Иттифагы Вунгтау Комитәсинин катиби Чионг Мин Тхуи нитг сөјләдиләр. Сонра елә күчәнин ортасындаҹа Совет вә Вјетнам өзфәалијјәт ансамбллары вә һәвәскар ифачыларынын концерти олду. Бу мараглы, рәнкарәнк концертә нәинки көрүшүн иштиракчылары, гоншу бинанын сакинләри, һәтта күчәдән кәлиб кечәнләр дә јығышмышдылар.

Нәһајәт, кәнҹләр јахынлыгдакы «Вунгтау» кафесинә јығышдылар. Бурада «Вјетнам һаггында нә билирсиниз?» мүсабигәсинин галибләринә «Азәрбајҹан кәнҹләри» вә «Молодјож Азербајджана» гәзетләринин мүкафатлары тәгдим олунду.

«Азәрбајҹан кәнҹләри»нин

(Арды 2-ҹи сәһифәдә)

«Вунгтау» галибләри алгышлајыр

(Әввәли 1-чи сәһифәдә).

галибләрини бир даһа хатырладырыг: Бакыдакы 160 нөмрәли мәктәбин шакирди Ә. Һачыјев, М. Әзизбәјов адына Аз.НКИ-нин әмәкдашы Е. Һүсејнова, Азәрбајчан ССР Дөвләт Агросәнаје Комитәсинин әмәкдашы Ј. Кәримов, Азәрбајчан ССР ЕА Физика Институтунун әмәкдашы В. Әлијев, С. М. Киров адына АДУ-нун тәләбәси Н. Мусејибов, М. Әлијев адына Азәрбајчан Дөвләт Инчәсәнәт Институтунун тәләбәләри Б. Һүсејнов вә Һ. Мәммәдов.

Мүкафатларын тәгдим олунмасы мәрасиминдән сонра галибләрин икиси илә сөһбәт етдик. Бахшеіиш Һүсејнов деди:

— «Азәрбајчан кәнчләри» гәзетиндә дәрч олунмуш мүсабигәнин суалларына охујан кими чаваб јазмаг гәрарына кәлдим. Бир нечә күн вахтымы буна һәср етдим. Вјетнам һаггында билдикләрими бир даһа хәјалымда чанландырдым, билмәдикләримин мүвафиг мә'лумат китабчаларындан өјрәндим. Чавабларымы дөнә-дөнә көтүр-гој етдикдән сонра редакцијаја јаздым. Амма, ачығы, бир о гәдәр дә күманым јох иди. Фикирләширдим ки, нә чохдур Азәрбајчанда Вјетнам билчиләри...

Һачыбаба Мәммәдов исә севинчини белә ифадә етди:

— Мүсабигәдә галиб кәлмәјимә, әлбәттә, чох шадам. Амма мәни севиндирән тәкчә бу дејил. Әсас одур ки, галиб кәлмәјим сајәсиндә вјетнамлы кәнчләрлә таныш олдум, онларын да тәбрикләрини гәбул етдим. Бүтүн бунлара көрә «Азәрбајчан кәнчләри» гәзетинә миннәтдарам!

«Сәбаил»дә шәнлик

Һәмин күн Дәнизкәнары булварын бәзәји олан бу нағылвари ушаг шәһәрчијиндә даһа чох түнлүк иди. ССРИ вә ВСР кәнчләринин VI достлуг вә һәмрә'јлик көрүшүнүн иштиракчылары «Сәбаил»ин балача сакинләри илә көрүшә кәлмишдиләр. Бу көрүш һәм бөјүкләрин, һәм дә ушагларын көнлүнчә олду. Әввәлчә бакылы көрпәләр харичи гонаглара нәјә гадир олдугларыны нүмајиш етдирдиләр. Ше'р дејән ким, маһны охујан ким, рәгс едән ким... Програм иштиракчыларын чох хошуна кәлди. Амма... Ушагларын бу мәһарәтлә нүмајиш етдикләри мусиги вә рәгс нөмрәләринин мүгабилиндә онлар да «динч дајана билмәдиләр». Ортаја чыхыб көрпәләрлә бирликдә о ки вар, ојнадылар, дејиб-күлдүләр.

Елә орадача бу гејри-ади шәнлијин иштиракчыларындан бир нечәсинин үрәк сөзләрини дәфтәрчәмә гејд етдим.

Фам Тхи ЗУЈ ХОНГ—Хо Ши Мин адына Вјетнам ККИ МК-нын тә'лиматчысы:—Мәзәлдир! Ушагларымызын габилијјәтинә сөз јохдур! Көрәсән, онлар бачармадыглары шеј вармы?! Тәкчә онлармы? Үмумијјәтлә, ушаглы-бөјүклү шәһәринизин бүтүн сакинләринин бачарығы, габилијјәти мәни һејран етди. Бунунла үчүнчү дәфәдир Бакыдајам, һәр дәфә дә һејран галырам.

Әсмәр НӘРИМАНБӘЈОВА—рәссам, Азәрбајчан ЛКИМ МК үзвү:—Нәинки Бакыдакы, Совет—Вјетнам кәнчләринин көрүшүндәки бүтүн тәдбирләрин иштиракчыларыјам. Ахы, мәнә бу көрүшдән шәкилләр чәкмәк һәвалә едилиб. «Сәбаил»дәки шәнлик дә мәнә кәләчәк рәсмләрим үчүн мөвзулар верди. Бакы көрүшүнүн кедишинә һәср едәчәјим сәркини һәм ССРИ-дә, һәм дә ВСР-дә нүмајиш етдирмәјә чалышачағам.

МҮСАҺИБИМ КОСМОНАВТДЫР

Фам Туан илә Совет вә Вјетнам кәнчләринин көрүшүнүн сонунчу күнү таныш олдум. Мәсәлә бурасындадыр ки, вјетнамлы кәнчләрин Бакыда олдуглары беш күн әрзиндә онларын ичәрисиндән ән мүхтәлиф пешә саһибләри илә мүсаһибә кечирмишдим. Мүсаһибләрим арасында тәкчә һәрбчи јох иди. Одур ки, чијинләриндә забит погонлары олан кәнчи көрчәк она јахынлашдым. «Сизинлә рус дилиндә данышмаг олармы?» Өзүнү тәгдим етмәји хаһиш етдим.

— Биринчи дәрәчәли һәрби тәјјарәчи, полковник Фам Туан,—деди вә суалларымы көзләмәдән, Бакы һаггында, Совет—Вјетнам кәнчләринин VI достлуг вә һәмрә'јлик көрүшү һаггында данышмаға башлады:

— Совет Иттифагында чох олмушам. Бурада тәһсил алмышам, рус дилини дә бурада өјрәнмишәм. Бакыда исә биринчи дәфәјәм. Јәгин ки, индијәдәк сөһбәт етдијиниз һәмвәтәнләрим шәһәринизин гејри-ади көзәллији барәдә сизә чох данышыблар. Одур ки, бу барәдә мән узун-узады данышмаг фикриндә дејиләм. Бирчә, Ичәришәһәрин, Фәвраләр мејданынын, Дағүстү паркын адыны хүсусилә гејд етмәјә билмәрәм...

Совет вә Вјетнам кәнчләринин Бакы көрүшүндән дә јалныз бир чәһәти гејд етмәк истәјирәм. Пешәмлә, вәзифәмлә бағлы чох бејнәлхалг тәдбирдә олмушам. Бакы көрүшү исә башгаларындан гејри-рәсмилији, шаблондан узаг олмасы, чанлылығы илә сечилир.

Елә бу заман вјетнамлы тәрчүмәчи гыз бизә јахынлашды. Дәфтәрчәмдә Фам Туанла мүсаһибәдә етдијим гејдләри нәзәрдән кечириб тәәччүблә:

— Ән әсасыны ки, јазмамысыныз?—деди.

Тәәччүбләндим.

— Бу ки бизим милли гәһрәманымыздыр!—дејә шагган чәкиб күлдү.—Өлкәмизин илк тәјјарәчи-космонавты, Вјетнам Сосиалист Республикасынын Гәһрәманы Фам Туан!

Ачығы, бу мә'лумат мәни икигат севиндирди. Әввәла, она көрә ки, илк дәфә иди харичи космонавтдан мүсаһибә алырдым. Севинчимин икинчи сәбәби... ВСР Гәһрәманынын һәддән артыг тәвазөкарлығы иди.

Бүтүн бунлары биләндән сонра Фам Туанла сөһбәтим гызышды. О, бир нечә ил бундан әввәл совет космонавтлары илә бирликдә Јер әтрафында учушундан хатирәләр данышды.

Ән бөјүк арзусуну сорушдум.

— Космосу нүвә силаһындан горумаг вә бир дә јенидән учмаг!—деди.

30 ЈАШЛЫ ПРОФЕССОР

ВСР Елмләр Академијасы Механика Институтунун баш елми ишчиси Нгуен Донг Ан илә «Кәнчлик» Бејнәлхалг Кәнчлик Мәркәзиндә кечирилән елми-практик семинарлардан бириндә көрүшдүм. О деди:

— Али тәһсилими Совет Иттифагында алмышам. 1977-чи илдә Дашкәнд университетини битирмишәм. Тә'јинатла Һаној шәһәринә кетмишәм. О вахтдан ВСР Елмләр Академијасында ишләјирәм.

Отуз јашымда докторлуг диссертасијасы мүдафиә етмишәм. Бунун үчүн өзүмүн Совет Иттифагындакы мүәллимләримә үрәкдән миннәтдарам.

Елми ишимлә бағлы тез-тез өлкәнизә кәлирәм. Индијәдәк ССРИ-нин 10-дан чох шәһәриндә тәчрүбә кечмишәм. Бакыда да олмушам. Амма чох дан—он ил бундан әввәл. Чәсарәтлә дејә биләрәм ки, бу он ил әрзиндә шәһәриниз һәддән артыг көзәлләшиб. Тәбиәти даһа фүсункар олуб, сакинләри даһа гонагпәрвәр...

Бакыда мәни ән чох марагландыран Зугулбада, «Достлуг» клубунда тәшкил едилмиш мүхтәлиф дискуссијалар олду. «ҮИЛККИ вә Вјетнам ККИ арасындакы елми-техники вә игтисади әмәкдашлығын практикасы вә перспективләри» бөлмәсиндә дискуссијаларда мән дә чыхыш етдим. Мүзакирәләр мараглы кечди. Ики өлкәнин кәнчләр тәшкилатлары арасында әмәкдашлығын јени формаларыны ишләјиб һазырладыг. Хүсусилә, робот вә компүтер техникасы, һабелә ағыр чисимләр физикасынын тәдгиги саһәсиндә бирҝә ахтарышлар апарырыг.

Үмумијјәтлә, Вјетнамда халг тәсәррүфатынын мүхтәлиф саһәләри үчүн мүтәхәссисләр һазырланмасы ишиндә Совет Иттифагынын көмәји әвәзедилмәздир. Һал-һазырда сизин өлкәниздә 4 миндән чох вјетнамлы тәләбә вә аспирант тәһсил алыр. Бундан башга ССРИ-нин ајры-ајры шәһәрләриндә, 250-дән чох мүхтәлиф халг тәсәррүфаты мүәссисәләриндә минләрлә вјетнамлы чалышыр.

Тәбии ки, ССРИ вә ВСР кәнчләринин VI достлуг вә һәмрә'јлик көрүшү дә ҮИЛККИ илә Вјетнам ККИ арасындакы әлагәләрин кәләчәк инкишафына бөјүк тәкан верәчәк.

ҮМУМИ РӘ'Ј БЕЛӘДИР: КӨРҮШ СӘМӘРӘЛИ КЕЧДИ!

Совет—Вјетнам кәнчләринин Бакы көрүшү «Кәнчлик» Бејнәлхалг Кәнчлик Мәркәзиндә ахшамүстү тәшкил едилмиш вида кечәси илә сона јетди. Гонаглар имкан тапыб «Азәрбајчан кәнчләри» гәзети үчүн мәмнунијјәтлә мүсаһибә вердиләр. Онлардан бир нечәсини сизә тәгдим едирик.

Ле МИН ТАМ—Витебск ипәк комбинатынын тохучусу:—Мән техники пешә тәһсилими Вјетнамда алмышам. Совет Иттифагында исә рус дилини өјрәнмишәм. Бир нечә илдир ки, Витебск ипәк комбинатында тәрчүмәчи ишләјирәм. Тәәччүбләнмәјин, ахы, бу шәһәрдә 500-дән чох вјетнамлы мүтәхәссис ишләјир. Елә јүзә гәдәри бизим комбинатдадыр. Һәтта мүәссисәмиздә Хо Ши Мин адына Вјетнам ККИ-нин Витебск шурасы тәшкил етмишик. Шуранын рәһбәри мәнәм. Бурада, Бакы көрүшүндә исә тәрчүмәчи сифәти илә иштирак едирәм. Гејд едим ки, бу иш мәним үчүн гәтијјән ағыр дејил. Әввәла, ССРИ-дә тәһсил алдығым вә ишләдијим бир нечә ил әрзиндә рус дилини мүкәммәл өјрәнмишәм. Икинчи бир тәрәфдән исә, бу көрүшдә иштирак едән һәмвәтәнләримин әксәријјәти русча данышыр. Һәр шеј јахшы иди. Тәәссүф ки, көрүш тез гуртарды. Бакыдан бир даһа бу шәһәрә гајытмаг арзусу илә кедирәм.

Виктор РЕЖЕНКО—Херсон машынгајырма заводунун бригадири:—Бу мәним вјетнамлы кәнчләрлә илк көрүшүм дејил. Ахы, мән доғма мүәссисәмдә бејнәлмиләл комсомолчу-кәнчләр коллективинә рәһбәрлик едирәм. Ишчиләрим арасында вјетнамлылар да чохдур. 9 илдир ки, онларла ишләјирәм. Јәгин буна көрәдир ки, Бакыда вјетнамлы кәнчләрлә башгаларындан даһа тез дил тапдым. Араларында мәним бригадамда ишләмәк арзусунда оланлары да тапылды. Бу мәни чох севиндирир.

Нгуен МАЈС ДОАН—ВСР ордусунун лејтенанты, «Спратли» һәрби кәмисинин механики:—Мәним өлкәм дәфәләрлә харичдән мүдахилә көрүб. Елә индинин өзүндә дә Вјетнама гаршы сојуг мүһарибә давам едир. Одур ки, орта мәктәби гуртарандан өмрүмү Вәтәнин мүдафиәсинә һәср етмәк гәрарына кәлмишәм. Нечә илләрдир ки, һәрби кәмидә өлкәмин су сәрһәдләрини горујурам. Нечә-нечә дәниздә үзмүшәм. Хәзәри исә биринчи дәфәдир ки, көрүрәм. Бакы көрүшләри хатиримдә дәрин из бурахыб. Хүсусилә, һәмкарларымла—Хәзәр Дәниз Донанмасынын үзвләри илә сөһбәтләр, дискуссијалар мәнә чох шеј верди. Вәтәнә гајыдандан сонра сизин һәрби дәнизчиләрин фәалијјәти барәдә данышмаға о гәдәр сөз вар ки!..

Олег ХЛЫНИН—Москва Шәһәр Комсомол Комитәсинин шө'бә мүдири:—ҮИЛККИ вә Вјетнам ККИ-ни дәрин тарихи көкләр бағлајыр. Һәр ики тәшкилат мүһарибәдә дә, динч гуручулуг илләриндә дә коммунистләрин јахын силаһдашлары олублар. Елә индинин өзүндә—јенидәнгурма, демократија шәраитиндә ССРИ-нин дә, ВСР-ин дә оғлан вә гызларынын чәмијјәтдәки ролу әвәзедилмәздир. Бакы көрүшүндә бу ролун даһа да артырылмасы барәдә фикир мүбадиләси апардыг. Үмуми рә'ј белә олду: јалныз бирҝә әмәкдашлыг сајәсиндә даһа чох шејә наил ола биләрик.

Ву СУАНГ ХОНГ—Хо Ши Мин адына Вјетнам ККИ МК-нын катиби:—Совет вә Вјетнам кәнчләринин ән'әнәви достлуг вә һәмрә'јлик көрүшләринин әксәријјәтиндә иштирак етмишәм. VI Бакы көрүшү исә бир чох чәһәтләринә көрә әввәлкиләрдән фәргләнир. Әввәла, өлкәнизә кедән јенидәнгурма вә ашкарлыг сијасәти кечирдијиниз көрүшләрә дә сирајәт едиб. Белә ки, бу көрүш формализмдән, рәсмиликдән узаг иди. Икинчи бир тәрәфдән, көрүш иштиракчыларынын демәк олар ки, һамысы марагландыглары мөвзулардакы дискуссијаларда, музакирәләрдә иштирак етдиләр. Нәһајәт, бу дәфәки көрүшүн програмы һәмвәтәнләримин һәддән артыг хошуна кәлди. Бир сөзлә, там чәсарәтлә демәк олар ки, Совет вә Вјетнам кәнчләринин сонунчу көрүшү (әлбәттә, һәләлик) өз «сәләфләриндән» даһа чох фајда верди!

(Материаллары хүсуси мүхбиримиз Азәр ӘҺМӘДОВ һазырламышдыр).

«ҺӘМИШӘ КОМСОМОЛУН СЫРАСЫНДАЈАМ...»

«Өзүмү бу јашымда да комсомолчу сајырам. Чүнки мәни инди дә јашадан, гочалмаға гојмајан о илләрдир. Јаддашыма әбәди һәкк олунмуш ачылы-ширинли илләр».

Сәксән үч јашлы Ибраһим баба бу сөзләри ифтихарла деди.

О, Шамахыда анадан олуб. Еркән јашларындан атасыны итириб. Башсыз галмыш аилә бир парча чөрәк ардынча Кәнчәјә, орадан да Бакыја көчүб. Ибраһим ибтидаи тәһсилини дә бурада Сүлејман Сани Ахундовун мәктәбиндә алыб. Шакирд икән комсомол сыраларына кечиб. С. С. Ахундовун көмәји илә тәһсилини педагожи мәктәбдә давам етдириб. О вахтлар Ибраһим тәһсил ала-ала индики Коммунист күчәсиндә јерләшән И. Әбилов адына клубда пионер дәстә рәһбәри ишләјиб. Пионер вә мәктәблиләрин гүввәси илә тамашалар һазырлајыб. Һәтта бир чох тамашаларын, мәсәлән, Һүсејн Чавидин «Князь», Ч. Чаббарлынын «Ајдын», «Огтај Елоғлу», Шиллерин «Гачаглар» әсәрләринин сәһнә гурулушуну өзү вермишдир. Кәнчләрин комсомол сыраларына һазырланмасы саһәсиндә дә аз иш көрмәмишдир.

Ишин чәтинлији, чохлуғу ону горхутмурду, јорулмаг билмирди. Вахташыры имкан тапыб рајонлара кедир, јерләрдә тәблиғат иши апарырды. «Тәблиғат вә тәшвигат» дәстәсинин тәркибиндә дәфәләрлә Шамахы, Көјчај, Ағдаш, Шәки рајонларында олмушдур.

...Ибраһими Ә. Бајрамов адына мәркәзи гадынлар клубунда савадсызлығы ләғв етмәк үчүн тәшкил олунмуш курсда дәрс демәјә дә'вәт етдиләр. Бу, мөвһуматын һаким олдуғу бир вахтда чох мәс'улијјәтли вә чәтин вәзифә иди. Ади бир сәһв һәм онун өзүнү мәһв едәр, һәм дә гызларын мәктәбдән узаглашмасына сәбәб ола биләрди. Тәсадүфи дејил ки, алдығы илк тапшырыг белә иди: гызларын үзүнә бахмаг гәти гадағандыр.

Ибраһим баба дејир:

— «Шәрг гадыны»нын мәс'ул редактору Күләрә Көјлү гызы, Чејран Бајрамова, Набат Әфәндијева илә бирликдә чох чәтин шәраитдә партијанын көстәришини јеринә јетирирдик. Гызларын курса чәлб едилмәсинә асанлыгла наил олмурдуг. Ачығы, тәһсил гызларымызын өзүнә дә баһа баша кәлирди. Бир һадисәни инди дә унуда билмирәм. Гызлардан биринин чаршабыны гәфил галхан күләк ачанда сифәти көрүнмүшдү. Бајырда бачысыны көзләјән гардашына оғланлар «нә көзәл бачын вар»—дејә саташмышдылар. Бах, бу тәсадүф күнаһсыз гызын өлдүрүлмәси илә нәтичәләнмишди.

Дөзүм, сәбир вә инандыглары иш уғрунда фәдакарлыг 20—30-чу илләрин комсомолчуларына гаршыја гојулан мәгсәдә — Азәрбајчан гызларынын чадрадан хилас олмасына көмәк етди. И. Заманлы е'тираф едир ки, сонралар артыг үзү ачыг көзмәк ади һала чеврилдији вахтларда әлдә етдијимиз наилијјәтә өзүмүзүн инанмағымыз кәлмирди.

— Инди һәр дәфә көзәл-көјчәк гыз-кәлинләримизин меһрибан, хошбәхт чөһрәсини көрәндә севинирәм. Фәхр едирәм ки, онлар ислам дининин кәтирдији чадраны атсалар да, улуларымыздан галма әвәзсиз кејфијјәтләри — исмәти, һәјаны, бөјүјә, ата-анаја, бачы-гардаша һөрмәти горујуб сахладылар...

Ибраһим педагожи мәктәби 1929-чу илдә гуртарды. Онларын бурахылыш групуна кәнч республиканын кәнд мәктәбләриндә ишләмәк тәклиф олунду. Бу чағырыша И. Заманлы биринчиләр сырасында сәс верди. Гусар рајонунун Күзун кәнд мәктәбинә тә'јинат көтүрдү. Мүәллимлик фәалијјәти илә јанашы, јени гурулушла барышмајан гачаг вә гулдур дәстәләринә гаршы апарылан мүбаризәдә фәал иштирак етди. Өзүнүн дедији кими, о вахтлар Гусарда гачаг Әдһәм вә онун дәстәси чамаатын варыны-јохуну чапыб талајыр, јени гурулушун тәрәфдарларыны чәзаландырырды. Јерли чамаат гачагларын зүлмүндән чана дојса да онлара мүгавимәт көстәрә билмирди.

Бир дәфә кечәјарысы кәнч мүәллимин гапысы дөјүлдү. Кәлән С. М. Әфәндијев иди. О, кәндин комсомолчуларыны тә'чили бир јерә топламағы, силаһландырыб Әдһәмин гулдур јувасына гәфил басгын етмәји тапшырды. Кәнчләрә бу һүчумун вачиблијиндән сөһбәт ачмаға еһтијач олмады. Елә бил онлар чохдан бәри белә бир тәклифи көзләјирмишләр. Бир нечә саатдан сонра фөвгәл'адә дәстә Шаһдағын гајалыгларында иди. Артыг сәһәрә јахын гачаг Әдһәмин дәстәси әлә кечирилди. Беләликлә, кәнд чамаатынын нараһат күнләринә сон гојулду.

И. Заманлы Гусарда бир мүддәт мүәллим ишләдикдән сонра тәһсилини артырмағын гајғысына галды. Јенидән әмәк чәбһәси, јенидән ушагларын коммунист тәрбијәси кими вачиб иш саһәси. Даһа сонра Бөјүк Вәтән мүһарибәси илләри. Берлинә гәдәр ганлы-гадалы чәбһә јолу...

Вәзифәсиндән, ишләдији әразидән, вахтынын аз-чохлуғундан асылы олмајараг Ибраһим һәјатын ән гајнар нөгтәләриндә, хејирхаһ адамларын јардымына еһтијач тәләб едилән саһәләрдә чалышмыш, халгынын, она е'тимад көстәрән Совет республикасынын, партијанын намуслу оғлу, садиг әскәри олмушдур.

О бу күн дә сырададыр...

Азәр ӘЗИЗОВ,
С. М. Киров адына АДУ-нун журналистика факүлтәсинин тәләбәси.

АЗӘРБАЈЧАН ЛЕНИН КОМСОМОЛУ МУКАФАТЫНА ТӘГДИМ ЕДИЛМИШДИР

ТАРИХИМИЗДӘ ЈЕНИ ИСТИГАМӘТ

Азәрбајчан совет тарихшүнаслығында капитализм дөврү проблемләринин арашдырылмасына онларча монографија вә елми мәгалә һәср едилмишдир. Бүтүн бунлар халгымызын тарихинин гаранлыг сәһифәләринин ишыгландырылмасында, мүрәккәб, долашыг вә бә'зән дә гәсдән долашдырылмыш дүјүнләрин ачылмасында мүһүм рол ојнамышдыр. Бунунла белә, һәмин проблемләрин артыг тамамилә һәлл олундуғуну сөјләмәк дүзкүн олмазды. Хүсусилә дә ингилабдан әввәлки дөврдә Азәрбајчан кәнди илә бағлы мәсәләләрин өјрәнилмәси саһәсиндә... Бу истигамәтдә һәлә чох ишләр көрүлмәлидир. Бу бахымдан, С. М. Киров адына Азәрбајчан Дөвләт Университетинин баш мүәллими, тарих елмләри намизәди И. Рәфизадәнин «XIX әсрин сонуна јахын Азәрбајчан кәндинин капиталистчәсинә тәкамүлү (структур—кәмијјәт тәһлили тәчрүбәси)» адлы монографијасы хүсуси јер тутур.

Һаггында бәһс едәчәјимиз әсәрдә мүасир Електрон Һесаблама Машынларынын (ЕҺМ) имканларындан долғун истифадә олунмуш, ингилабдан әввәлки дөврдә Азәрбајчан кәндинин капиталистчәсинә инкишафынын мүхтәлиф чәһәтләринин арашдырылмасы үчүн хүсуси ријази методлар тәтбиг олунмушдур. Тәдгигат просесиндә мүәллиф М. В. Ломоносов адына МДУ-нун Елми-Тәдгигат Һесаблама Мәркәзиндә Азәрбајчан тарихинин капитализм дөврү аграр мәсәләләри үзрә күтләви статистик мә'луматларын «електрон» архивини јаратмышдыр. Бу да һәмин проблемлә бағлы дикәр мәсәләләрин тәдгигини хејли асанлашдырмышдыр.

Мүәллиф Азәрбајчан, еләчә дә бүтөвлүкдә Загафгазија тарихчиләри ичәрисиндә илк дәфә олараг ЕҺМ-дән вә ән јени структур-кәмијјәт методларындан истифадә етмәклә кечән јүзиллијин 80-чи илләриндә Гафгаз чанишинлији үзрә дөвләт кәндләринин игтисади мәишәти һаггында фактик материаллары тәһлил етмишдир. О, өзүндән әввәлки тәдгигатчыларын бир гајда олараг болбол истинад етдикләри бу материалларын ән'әнәви методларла өјрәнилмәси практикасындан имтина етмиш вә мүасир ЕҺМ-ин көмәји илә минләрлә статистик көстәричини арашдырмышдыр. Бу да мүәллифә имкан вермишдир ки, кечән јүзиллијин сонуна доғру Азәрбајчан кәндинин сосиал-игтисади гурулушунун мүхтәлиф чәһәтләрини ајдынлашдырсын вә ајры-ајры гәзалар, кәндли тәбәгәләри үзрә капитализмин инкишаф дәрәчәсини дәгиг мүәјјән етсин. Нәтичәдә, әввәлләр ән'әнәви методларла өјрәнилмәси чәтин вә индијә гәдәрки тарихи әдәбијјатда мүбаһисәли галан бир сыра мәсәләләр һәлл едилмишдир.

Әсәрдә XIX әсрин 80-чи илләриндә Азәрбајчан вә Мәркәзи Русија дөвләт кәндләринин сосиал-игтисади вәзијјәтинә даир көстәричиләр мүгајисәли тәһлил едилмишдир. Бу да тәдгигат просесиндә Азәрбајчан кәндиндә капитализмин инкишафынын үмуми ганунауј ғунлугларыны дәгиг мүәјјәнләшдирмәјә имкан вермишдир. Бүтүн бунлар мүәллифә белә бир нәтичә чыхармаға имкан вермишдир ки, кечән јүзиллијин сонуна доғру Азәрбајчан кәндиндә капитализм хырда буржуа характери дашыјырды вә аграр саһәдә һәм Азәрбајчанын, һәм дә Мәркәзи Русијанын сосиал-игтисади инкишафында үмуми чәһәтләр варды.

Һаггында сөһбәт ачдығымыз монографија бир дәрс васитәси кими дә гијмәтлидир. Јени тәдрис планына кечилмәси илә әлагәдар олараг, артыг дөрдүнчү илдир ки, университетин тарих факүлтәсиндә «Тарихи тәдгигатларда ријази үсулларын вә ЕҺМ-ин тәтбиги» адлы фәнн кечилир. Бүтөвлүкдә, Иттифаг миғјасында бу фәнн үзрә хүсуси әдәбијјатын чох аз олмасы гәләбәләрин ишини чәтинләшдирир. Чәтинлијин арадан галдырылмасында И. Рәфизадәнин монографијасы бөјүк әһәмијјәтә маликдир. Чүнки бу күнә гәдәр Азәрбајчан тарихи материалларынын ЕҺМ тәтбиг етмәклә өјрәнилмәсинә даир башга бир әсәр јохдур. Мүәллиф өзү исә илк вахтдан бу фәннин тарих факүлтәси тәләбәләринә өјрәдилмәси әзијјәтинә гатлашмышдыр.

Нәһајәт, бир мүһүм чәһәти дә гејд етмәк истәјирик. И. Рәфизадә алим-тәдгигатчы, педагог кими мәһсулдар јарадычылыг иши апармагла јанашы, һәм дә фәал ичтимаијјәтчидир; республикамызда тәшкил олунан «Кәнч тарихчиләр чәмијјәти»нин јарадычыларындан бири, кәнч алим вә мүтәхәссисләр шурасынын үзвүдүр.

И. Рәфизадәнин «XIX әсрин сонуна јахын Азәрбајчан кәндинин капиталистчәсинә тәкамүлү» монографијасы, Азәрбајчан тарих елминдә тамамилә јени истигамәтин башланғычы кими республика Ленин комсомолу мукафатына тәгдим олунмушдур. Лајигли әсәрдир.

Габил ӘЛИЈЕВ,
тарих елмләри намизәди.

Нүмунә көстәрирләр

Низами адына совхозун игтисадијјатында үзүмчүлүк мүһүм јер тутур. Тәсәррүфатын 270 һектар бар верән саһәси вар. Үзүмчүлүклә мәшғул олан бригадаларын үзвләри бағлара кејфијјәтлә вә агротехники гајдада гуллуг көстәрмиш, бол мәһсул јетишдирмишләр.

Совхоз әмәкчиләри бешиллијин үчүнчү илиндә бағлардан ән азы 800 тон үзүм топламаг барәдә өһдәлик көтүрмүшләр. Вә'дә әмәл етмәк үчүн јығыма илк күнләрдән мүтәшәккилликлә башланылмышдыр. Кәнч үзүмчүләрдән Чаһан Мирзәјева, Ситарә Хәлилова, Гыјма Мирзәјева вә башгалары мәһсул јығымында хүсусилә фәргләнир, иш јолдашларына нүмунә көстәрирләр.

Маариф СӘМӘДОВ.
Гутгашен рајону.

МӘҺСУЛ—88

НЕФТЧАЛА ПАМБЫГЧЫЛАРЫНЫН ГӘЛӘБӘ РАПОРТУ

«АҒ ГЫЗЫЛ» АРХИПЕЛАГЫ

Нефтчаланын «ағ гызыл»лы саһәләри шумланмыш тахыл јерләринин, јамјашыл јончалыгларын арасында ағаппаг ағаран сајсыз-һесабсыз адалары—архипелағы хатырладыр. Үмуми саһәси 14 мин һектар олан һәмин «адалардан» индијә гәдәр 33 мин тондан чох памбыг јығылмыш вә рајон иллик дөвләт планыны октјабр ајынын 9-да артыгламасы илә јеринә јетирмишдир.

33.000 тон Нефтчала памбығы! Республика «ағ гызыл» усталары арасында илк гәләбә рапорту? План 4 күн бундан әввәл јеринә јетирилсә дә јығымын сүр'әти јенә дә азалагы дүшмүр, јенә дә һәр күн үмуми планын 2—3 фаизи гәдәр памбыг јығылыр.

Лидерләрин лидери

Рајонда илк гәләбә рапортуну гәзетимизин 11 август 1988-чи ил тарихли нөмрәсиндә «ел анасы» адландырдығымыз Һәгигәт Вәшировагнын башчылыг етдији «28 Апрел» колхозунун памбыгчылары имзаламышлар. Онлар планда нәзәрдә тутулан 1.165 тон әвәзинә индијәдәк 1.400 тондан чох мәһсул топламышлар.

Дөвләтә тәһвил верилмиш јүксәк кејфијјәтли бу гәдәр мәһсулун 500 тондан чоху машынла јығылмышдыр.

Колхозда олан 6 памбыгчылыг бригадасынын һамысы инди өһдәлик һесабына ишләјир. Хатирә Абдуллајеванын башчылыг етдији комсомол-чу-кәнчләр бригадасы даһа чох фәргләнир. Сүрүчү-механикләр—Сәбзи Бағырова, Бејмәммәд Әлијев, Мугбил Сүлејманов, Чәбрајыл Чәбрајылов, Мәһәммәд Әлијев колхозун «мави кәми»ләринин аһәнкдар ишләмәси үчүн әлләриндән кәләни әсиркәмирләр. Машынларын бункериндән һәр күн 35—40 тон памбыг бошалдылыр. Буна бахмајараг, «28 Апрел» колхозуна мәхсус «архипелагда» һазырда елә памбыг «адалары» вар, онлара һәлә санки инсан әли тохунмајыб.

Мәһлугә Абыјева, Гәнирә Зејналова, Сәидә Әскәрова, Хураман Һәмзәјева, Һәгигәт Нәзирова кими онларча сүр'әт усталары машынлар ишләјә билмәјән саһәләрдә онлары әвәз едирләр.

Мәһсул топланышы һәлә гуртармајыб. Анчаг колхозун сәдри Һ. Бәшированы индидән кәлән илин гајғылары нараһат едир.

О дејир:

— Бизим колхозун торпаглары мелиорасија чәһәтдән чох бәрбад вәзијјәтдәдир. Бу ил беш јүз һектар саһәмиз дөвләт һесабына мелиорасија олунмалы иди. Ил гуртарыр, көзләримиз галыб јолларда, мелиораторлардан исә хәбәр әтәр јохдур.

Көрәсән, республика Аграр-Сәнаје Комитәсиндә нечә бахырлар бу ишә? Онлар өз вә'дләринә һеч олмаса кәлән ил әмәл едәчәкләрми?

Икигат севинч

Гәләбә рапортуну рајонда икинчи имзалајан республика Колхозчулар Шурасынын сәдри Әлибала Сәлимовун башчылыг етдији Н. Нәриманов адына колхозун памбыгчылары олмушлар. Ј. Гасымов адына колхозун әмәкчиләри исә планы рајонда үчүнчү јеринә јетирмишләр. 3.825 тон әвәзинә дөвләтә 4 мин тон јүксәк кејфијјәтли «ағ гызыл» сатмышлар.

Рајонда сосиалист өһдәлијини биринчи јеринә јетирән Ј. Гасымов адына колхоз олмушдур.

Даһа мараглы бир факт. Октјабр ајынын 7-нә гәдәр дөвләтә тәһвил верилмиш памбығын 155 фаизи — 2.486 тону машынла јығылмышдыр.

Колхозун «ағ гызыл»лы саһәләринә күндә 33 памбыгјыған машын чыхыр. Онларын бункерләриндән лафетләрә һәр күн 200 тона јахын памбыг бошалдылыр. Сүрүчү-механикләрдән Адил Тәһмәзов, Бинамин Әскәров, Әлибаба Хәлилов, лафетчиләрдән Әждәр Әскәров Әзизаға Һүсејнов даһа чох фәргләнирләр. Колхозда олан он памбыгчылыг бригадасындан 7-си артыг сосиалист өһдәлијинә әмәл етмишдир. Ханалы Дадашовун башчылыг етдији бригада даһа ирәли чыхмышдыр. 150 һектар саһәдә бол мәһсул јетишдирмиш бу бригаданын үзвләри Конститусија күнүнә гәдәр һәр һектардан 23,9 әвәзинә 31,9 сентнер, үмумиликдә исә 495 тон мәһсул топлајараг плана 133,5 фаиз әмәл етмишләр.

Колхозун памбыг саһәләринә һәр күн 800 нәфәрә јахын адам чыхыр. Онларын арасында күндә әл илә 160—180 килограм «ағ гызыл» топлајан Зинјәт Ханкишијева, Јасәмән Гулијева кими онларча сүр'әт усталары вар.

Шәкилдә: Н. Нәриманов адына колхозун габагчыл кәнч механизаторлары (солдан) Вагиф Нәчәфов, Бәјбала Чавадов, Заур Чавадов, Илјас Бајрамов, Бөјукаға Нурәлијев вә Халиддин Һәсәнов.

Фото Ә. Садыговундур.

Колхозун газандығы мүвәффәгијјәтләр ичәрисиндә бир факт даһа чох мараглыдыр: мај ајында, памбығын үчүнчү бечәрмә дөврүндә рајона долу дүшмүш, 18 дәфә јағыш јағмыш вә бунун нәтичәсиндә колхозда 730 һектар памбыг саһәси батмышдыр. Ики јол варды: саһәләри әкиб ора јенидән чијид сәпмәк, ја да јағыш вә долудан шил-күт олмуш памбыг колларына хүсуси гуллуг көстәрмәклә онлары јенидән һәјата гајтармаг.

Колхозун мүтәхәссисләри икинчи јолу үстүн тутдулар.

Колхоз сәдри Һ. Һүсејновун сөһбәтләриндән:

— Мај ајында јенидән сәпинә киришмәк ачыг-ашкарча кечикмәк демәк иди. Биз рискә кетдик. Памбыг колларына гуллуғу артырдыг — саһәләрә пејин ширәси, калиум, фосфор күбрәләри вердик. Биткиләр јенидән пөһрә верәрәк әввәлки вәзијјәтини алды. Һәмин колларда 80—85 сағлам гоза әмәлә кәлди.

Бәли, колхоз үчүн чох ағыр кечән о күнләрдә колхозчулар елликлә сәһәр-ахшам памбыг саһәләриндә олур, кечәләр евләриндә һеч әмәлли-башлы јатмырдылар. Онларын көркин әмәји јахшы нәтичә вермишдир. Колхозун «ағ гызыл» усталары анчаг өһдәлији рајонда һамыдан габаг јеринә јетирдикләринә көрә јох, һәм дә тәбиәтин кор гүввәләри үзәриндә гәләбә чалдыгларына көрә севинирләр.

Онларын икигат севинмәјә һаггы вар.

Ә. НЕ'МӘТ.

АЗӘРБАЈЧАН: ИБРӘТ ДӘРСЛӘРИ ВӘ МӘСӘЛӘЛӘРИН ҺӘЛЛИ

Дағлыг Гарабағ Мухтар Вилајәти истисна олмагла республиканын бүтүн шәһәрләриндә вә рајонларында (биз бунун шаһидијик) сакитликдир. Мүәссисәләр ишләјир, тәләбәләр вә мәктәблиләр охујурлар, ахшамлар күчәләр издиһамлы олур. Заһирән һеч нә үрәк ағрыдан феврал һадисәләрини, Сумгајыт фачиәсини хатырлатмыр. Анчаг Азәрбајчанын һәјаты илә даһа јахындан таныш оланда көрүрсән ки, кәркинлик һәлә дә галмагдадыр.

Бунун сәбәбләриндән бири ДГМВ-дә вә онун әтрафында давам едән һадисәләрдир. Республика Коммунист Партијасынын МК-сында белә һесаб едирләр ки, бу һадисәләр дурғунлуг дөврүнүн үст-үстә јығылмыш мәсәләләри, истәр Азәрбајчанын, истәрсә дә Ерменистанын сосиал-игтисади инкишафда кери галмасы нәтичәсиндә мејдана чыхмышдыр. Бундан һәр ики республиканын јенидәнгурмаја зидд гүввәләри истифадә етмишләр вә «Гарабағ карты» илә мәгсәдјөнлү шәкилдә ојнајараг вәзијјәти сәбатсызлашдыра билмиш, һәр ики республика үчүн зәрури олан проблемләрин һәллини арха плана кечирмишләр. Әкәр диггәтлә нәзәр јетирилсә, бу проблемләр аз дејил.

Азәрбајчан КП МК-нын бу ил август ајында кечирилмиш пленумунда игтисадијјатын вә сосиал саһәнин инкишафындакы кобуд сәһвләрин доғурдуғу мәнфи просесләр вә мејлләр гејд едилмишдир. 1987-чи илдә милли кәлирин 1 милјон манатына истеһсал 1970-чи илдәкинә нисбәтән тахыл үзрә 52 фаиздәк, әт үзрә 66 фаиздәк, сүд үзрә 70 фаиздәк азалмышдыр. Республиканын әввәлки рәһбәрлији тәсәррүфатчылыгла, бах, бу чүр мәшғул олмушдур. Буна бахмајараг, мәркәзә гәләбә рапортлары көндәрилир, һәдсиз тә'рифли сөзләр вә һәјасызчасына шиширдилән рәгәмләр ишләрин әсл вәзијјәтини өрт-басдыр едирди. Үмуми көстәричи ардынча гачылмасы игтисади јүксәлишин кејфијјәт чәһәтләрини нәзәрдән јајындырыр, халг тәсәррүфатында ујғунсузлуглары дәринләшдирирди. Һәтта индинин өзүндә дөрддә бир милјондан чох әмәк габилијјәтли адам һәлә дә ичтимаи истеһсалдан кәнарда галыр. Мә'нәви иглимин сағламлашдырылмасы һаггында ағыздолусу верилән бәјанатларын әксинә олараг рүшвәтхорлуг, сосиалист әмлакынын оғурланмасы, гуллуг мөвгејиндән суи-истифадә һаллары кетдикчә даһа да јајылырды. Протексионизмә, гоһумбазлыға, јерлибазлыға гаршы мүбаризә һаггында нә гәдәр учадан данышылырдыса, бир о гәдәр чох адам рәһбәр ишә мәһз һәмин принсипләр әсасында јеридилирди.

Республиканын јени рәһбәрлији кечмишин ибрәт дәрсләрини принсипиал гијмәтләндирмиш, онлардан тәнгиди нәтичәләр чыхармыш, Азәрбајчанын дурғунлуг вәзијјәтиндән чыхарылмасына даир конкрет програм мүәјјәнләшдирмишдир.

Азәрбајчан КП МК-нын биринчи катиби Ә. Вәзиров бизә деди:

— Һәр шејдән әввәл, үстүн тутулмалы олан истигамәтләр мүәјјән едилмишдир. Бунлар сосиал әдаләтин бәрпа едилмәси, партија, совет вә идарәетмә-тәсәррүфатчылыг апаратынын бүтүн пилләләриндә кадрларын тәмизләнмәси, әмәк коллективләриндә әсаслы игтисади ислаһат һәјата кечирилмәси, бејнәлмиләлчилијин сөздә дејил, һәгиги мә'нада дирчәлдилмәсидир.

Бу истигамәтләрдә илк инамлы аддымлар атылмышдыр. Мәсәлән, Бакынын мәркәзиндә һөкумәт бағы дејилән вә уча һасарла адамларын нәзәриндән кизләдилән әразидә инди республика ушаг сағламлыг мәркәзи ачылмышдыр. Гонаг евләри, идарә маликанәләри, шәһәрәтрафы јај евләри мадди не'мәтләри өз әлләри илә јараданларын динчәлмәси вә мүаличә олунмасы үчүн верилмишдир.

Ишкүзар кејфијјәтләринә көрә дејил, протексија илә рәһбәр вәзифәјә кәлмиш, өзүнү адамларын көзүндә һөрмәтдән салмыш шәхсләрин вәзифәләриндән чыхарылмасыны да јени рәһбәрлијин илк әмәли аддымларына аид етмәк лазымдыр. Әһалинин әрзаг маллары илә тә'минатында ирәлиләјишләр вардыр. Мәсәлән, әввәлләр јағын хејли һиссәси пис сатылан брынзанын истеһсалына сәрф олунурду. Һәмин мәһсул анбарларда јатыб галыр, корланырды, амма јағын она сәрф олунмасы 2 милјон манатлыг үмуми мәһсул артымыны тә'мин едирди. Бу, көстәричиләр үчүн јахшы иди, адамлар үчүн пис. Һеч кәсин хошламадығы брынзанын истеһсалындан инди имтина едилмишдир вә сатыша әлавә олараг 700 тон кәрә јағы көндәрилир. Бу, республикада игтисади вә сосиал сијасәтдә адамларын мәнафејинә ујғун дөнүшүн нечә һәјата кечирилдијинә аид мисалларын анчаг биридир. Белә мисаллар кетдикчә чохалыр.

Һәјасызчасына алверчилик, чинајәткар үнсүрләрин һүгуг мүһафизә органларынын вә һәтта партија, совет органларынын ајры-ајры ишчиләри илә әлбир олмасы Азәрбајчанын бәласыдыр. Һәр јердә, хүсусән рајонларда сигаретләр, ичкиләр, башга маллар ачыг-ашкар артыг гијмәтә сатылыр. Буна гаршы гәти мүбаризә башланмышдыр. Мәсәлән, Азәрбајчан ССР Дахили Ишләр Назирлијинин рәһбәрлији тәзәләнмиш вә рүшвәтхор үнсүрләр дәрһал нараһатлыг һисс етмәјә башламышлар. ССРИ Дахили Ишләр Назирлијинин СӘДМ Баш Идарәсиндән хүсуси олараг дә'вәт едилән әмәлијјат групу јерли һәмкарлары илә әлбир ишләјәрәк бир чох чидди чинајәтләрин үстүнү ачмышдыр.

Ајдындыр ки, јенидәнгурма, јениләшдирмә просесләри асан кетмир. Республикада дәјишикликләр үрәјиндән олмајан, дурғунлуг батаглығы сајәсиндә вәзифәсиндә гала билән, тәсәррүфатсызлыг һесабына варланан гүввәләр һәлә дә вардыр. Лакин онларын әлејһинә васитә дә тапылмышдыр: ашкарлыг! Ики ај јарым бундан әввәл республика гәзетләриндә МК-нын биринчи катибиндән тутмуш республика Назирләр Советинин гәбул отағынадәк бүтүн мәс'ул рәһбәрләрин телефонлары дәрч едилмишдир. Инди саат 16-дан 18-дәк һәмин телефонларла зәнк вуруб данышмаг ади һалдыр. Рәһбәрлијин алдығы сигналларын дәрһал јохланмасы, онларын барәсиндә конкрет, реал тәдбирләр көрүлмәси дә ади һалдыр. Һәр һансы нөгсаны әкәр тез арадан галдырмаг мүмкүн дејилсә, буну әризәчијә ачыгча белә дә дејирләр. Бош-бошуна вә'дләр вермәкдәнсә, чох данышмагданса чох иш көрмәк үслубу бу күн Азәрбајчанда бәргәрар олан иш үслубудур.

Бүтүн бунлар адамларын әһвал-руһијјәсинә, сосиал вәзијјәтинә тә'сир көстәрир. Сәнаје мүәссисәләриндә, совхозларда, идарәләрдә бизим көрүшләримиз чох олду, һәр јердә дә ејни әзмкарлыг вардыр: дурғунлуғу арадан галдырмаг. Анчаг һәр һалда, бу бир нечә ај әрзиндә дә индикиндән чох иш көрмәк оларды. Дағлыг Гарабағда вә онун әтрафында баш верән һадисәләр мане олур. Һамынын фикринчә, бу һадисәләр инди мүхтәлиф сәвијјәли рәһбәрләрдән (јери кәлмишкән, буну бизә Ерменистанда да дедиләр) чохлу гүввә вә вахт тәләб едир.

Дағлыг Гарабағ барәсиндә партија вә һөкумәтин гәрарларыны јеринә јетирмәк үчүн республикада мүмкүн олан һәр шеји етмәјә сә'ј көстәрилир. Чох иш баш тутуб, баш тутмајанлар исә бундан да чохдур. Ахы јардымы гәбул етмәјәнә јардым көстәрмәк олмур...

Доғрудан да, Азәрбајчан КП Дағлыг Гарабағ Вилајәт Комитәси, мүлајим десәк, гәрибә мөвге тутмушдур. ДГМВ-нин Азәрбајчанла әлагәләри практик олараг кәсдијини бәјан едән вилајәт комитәси ејни заманда Дағлыг Гарабағын фәлакәтләриндә... республиканын рәһбәрлијини тәгсирләндирир. Мәсәлән, вилајәт комитәсинин биринчи катиби Һ. Погосјан Ә. Вәзирова көндәрдији рәсми мәктубда јазыр ки, Азәрбајчандан мәһсулларын јарытмаз көндәрилмәси үзүндән вилајәтин сосиал програмынын јеринә јетирилмәси ишләри позулур вә бу исә куја фәһләләрин наразылығына, онларын әмәк һаггынын азалмасына сәбәб олур.

Һалбуки илин әввәлиндән вилајәт әслиндә ишләмәмишдир, дәмирјол стансијасында материалларла, аваданлыгла, һәтта әрзаг мәһсуллары илә долу хејли вагон јүклү галыр, планын позулмасында исә Бакыны тәгсирләндирирләр...

Бу мәгаләдә биз «Гарабағ мәсәләси»нә тохунмаг фикриндә дејилдик. Амма... һара әл атдыса, иш кәлиб һәмин мәсәләјә дирәнди. Бакы ушаг ајаггабысы фабрикиндә тикинти саһәсинин рәнксазлар бригадири, әслән Дағлыг Гарабағдан олан М. Арутјунјан илә сөһбәт етдик. Онун фотошәкли узун илләрдир ки, заводун Шәрәф лөвһәсиндәдир, өзү дә бу јахынларда үчотаглы мәнзил алмышдыр. Михаил Сатурович үрәк јанғысы илә деди:

— ДГМВ-дәки һадисәләр һамыны безикдирмишдир. Доғруданмы, мәсәләләри тә'тилсиз һәлл етмәк олмаз? Тәсәввүр едә билмирәм ки, ајлар узуну ишләмәдән, даими чәкишмәләр шәраитиндә нечә јашамаг мүмкүндүр...

Биз Сумгајытда да олдуг. Јевкенија Арустамјан вә Күлхара Григорјан илә көрүшдүк. Әлләрини көјә узадыб дедиләр:

— Илаһи, адамларын ағлыны башына нә вахт јығачагсан, нә вахт динчлик олачаг?!

Фачиәли һадисәләрдән сонра онлар доғма шәһәрдән кетмишдиләр, бу јахында гајытмышлар. Лакин бурада галачаглармы?

— Билмирәм, — дејә Күлхара чаваб верди. — Инди елә бил сакитликдир, бизи һеч кәс һәдәләмир. Амма һаны тә'минат ки, бүтүн өтән һадисәләр тәкрар олунмајачаг?

Јох, көрүнүр, биз Сумгајыт мөвзусунун да үстүндән адлаја билмәјәчәјик. Хүсусән она көрә ки, бу мөвзунун ики гардаш милләтин, бүтүн совет халгынын үрәјинә вурдуғу јара һәлә сағалмајыб.

...О заман биз Сумгајыта фачиәли һадисәләрдән дәрһал сонра кәлмишдик. Мәркәзи гәзетләрин бир груп журналистини Сумгајыт Шәһәр Партија Комитәсинин кечмиш биринчи катиби, кечмиш коммунист Ч. Мүслүмзадә гәбул етмишди. О демишди:

— Доғрусуну десәм, мән бу партлајышы көзләјирдим. О, чохдан јетишмәкдә иди вә башланмасы үчүн анчаг бәһанә лазым иди. Бәһанә дә тапылды: Дағлыг Гарабағ һадисәләри.

Мүслүмзадә узун-узады данышмышды ки, чинајәт чәзасыны чәкиб гуртармыш адамлары күтләви сурәтдә нәдәнсә Сумгајыта көндәрирдиләр. Мәнзил чатышмазлығы дәһшәтли мигјас алмышды. Шәһәрин еколожи вәзијјәти адамлары гәзәбләндирирди: Сумгајытда һаванын газларла зәһәрләнмәси бүтүн һәдләри ашыб кечмишдир.

Сөз јох ки, Сумгајытда сосиал-игтисади вәзијјәт писдир. Лакин бу да шәксиздир ки, јалныз фачиәли һадисәләрдән сонра шәһәрин кечмиш рәһбәрләри бирдән-бирә онун бәлаларыны јада салдылар. Јада салдылар ки, өзләринин фәалијјәтсизлијинә, тәшәббүссүзлүјүнә, ачизлијинә һагг газандырмаг үчүн бунлары бәһанә кәтирсинләр. Шәһәр партија комитәси, шәһәр Советинин ичрајијә комитәси, милис, дикәр һүгуг мүһафизә идарәләри фачиәнин гаршысыны ала биләрдиләрми?

— Шүбһәсиз, — дејә Сумгајыт Шәһәр Партија Комитәсинин индики биринчи катиби З. Һачыјев тәсдиг етди. — Өз вәтәндашларыны илк нөвбәдә ким горумалы иди? Шәһәр! Онун һакимијјәт органлары! Онун партија өзәји! Амма бунун үчүн мәрданә һәрәкәт етмәк лазым иди. Илк нөвбәдә фәһләләрә мүрачиәт етмәк кәрәк иди. Јатагханалара, мүәссисәләрә мүрачиәт етмәк кәрәк иди. Амма иш дә бурасындадыр ки, рәһбәрлик өз шәһәринә садәчә олараг јадлашмышды. Мәһз она көрә дә партија тәшкилатынын гәраркаһында һәтта нормал оператив мә'лумат јох иди вә о, һазырлыгсыз вә ачиз галмышды. Һалбуки шәһәрдә тәкчә Советләрин үч јүздәк депутаты вардыр, шәһәр партија комитәси үзвлүјүнә намизәдләрин, тәфтиш комиссијасы үзвләринин сајы јүздән чохдур... Һәлә нә гәдәр дә ири партија комитәси вар. Бәс шәһәр комсомол комитәсинин үзвләри? Онлар халгдан ајры дүшмүшдүләр, халгын, фәһлә синфинин нәјә гадир олдуғуну унутмушдулар...

Шәһәрдә феврал фачиәсини анчаг онун тәшәббүсчүләринин мүһакимәси просесләри хатырладыр. Индијәдәк 19 чинајәт ишинә бахылмыш, бунларын икиси әлавә истинтага көндәрилмиш, 25 нәфәр мәһкум едилмишдир. Мүһакимә просесләри, көрүнүр, тезликлә баша чатмајачаг (ахы јүздәк адам һәбсә алынмышдыр), бунларын ән мүрәккәбләрини РСФСР-ин вилајәт мәһкәмәләринин сәјјар коллекијалары апарачагдыр. Әминик ки, мүгәссирләрин һеч бири чәзасыз галмајачагдыр.

Шәһәрдә сосиал-игтисади, психоложи вәзијјәтин нечә дәјишдијини биз өз көзүмүзлә көрдүк. Көзүмүзүн гаршысында шәһәр прокурорлуғунда еколожи чәһәтдән хүсусилә зәрәрли олан ики истеһсалатын — суперфосфат вә алуминиум заводларындакы истеһсалатларын ишинин дајандырылмасы һаггында көстәришләр верилди. Сумгајыт Халг Депутатлары Совети Ичрајијә Комитәсинин ән јахын сессијаларындан бири әтраф мүһитин мүһафизәси проблеминә һәср едиләчәкдир. Шәһәрдә јени евләр учалдылыр: бурада илдә јүз мин квадратметрдән чох мәнзил саһәси истифадәјә вермәк гәрара алынмышдыр. Мүнбит Абшерон јарымадасында сумгајытлылара бағ саһәләри үчүн 1.500 һектар торпаг ајрылмышдыр. Халг дружиналары јенидән јарадылмышдыр: март ајындан бәри шәһәрдә милли зәминдә бир дәнә дә тоггушма олмамышдыр. Һәләлик горха-горха да олса, гачгынлар шәһәрә гајыдырлар. Лакин феврал фачиәсинин бурада тәкрар олунмајачағына башлыча тә'минат шәһәрин рәһбәрлијинин мәнафеји илә онун әһалисинин мәнафејинин үмумилијидир. Онлар биринчи дәрәчәли проблемләри әлбир сурәтдә мүәјјәнләшдирир, бу проблемләри һәлл етмәјин јолларыны бирликдә ахтарыб тапырлар. Јери кәлмишкән дејәк ки, һәмин чәһәт бу күн үмумән республика үчүн сәчијјәвидир.

З. ГӘДИМБӘЈОВ,
К. ОВЧАРЕНКО,
«Правда»нын хүсуси мүхбирләри.
Азәрбајчан ССР.

(«ПРАВДА» гәзети, 10 октјабр 1988-чи ил).

МҮКАФАТЫ УШАГЛАРА ВЕРМИШЛӘР

«Шәфәг» бәдии-истеһсалат мүәссисәсинин коллективи алдыглары 1.500 манатдан чох пул мүкафатыны В. И. Ленин адына Совет Ушаг Фондунун һесабына кечирмишләр. Коллектив Азәрбајчан ССР Мәдәнијјәт Назирлијинин мүәссисәләри вә тәшкилатларынын республика сосиализм јарышында галиб кәлмиш вә биринчи мүкафата лајиг көрүлмүшдүр.

Мәдәнијјәт сарајларынын вә евләринин бир сыра бәдии өзфәалијјәт јарадычы тәшкилатлары да мүәссисәләрдә вә тәшкилатларда вердикләри консертләрдән вә чыхышлардан јығылмыш пул вәсаитини совет ушаг фондунун һесабына кечирмишләр.

(Азәринформ).

Варташен рајону. Шәкилдә көрдүјүнүз Падар кәндиндәки бу јарашыглы мәктәб бинасы чари дәрс илинин әввәлиндә истифадәјә верилмишдир.

Фото В. Гараоғлунундур.

ШӘҺРИЈАР КЕЧӘСИ

Билмәз идим дөнкәләр вар,
дөнүм вар,
Иткинлик вар, ајрылыг
вар, өлүм вар...

Исте'дадлы сәнәткарын гәләминдән чыхмыш бу мисралар инди даһа көврәк сәсләнир. Үзүнә һәсрәт галдығымыз амма көзәл поетик мисралары илә бәһрәләндијимиз шаирин өлүм хәбәри бүтүн Азәрбајчан халгынын дәрин кәдәринә сәбәб олмушдур. Һазырда республикамызын ајры-ајры әмәк коллективләриндә, тәһсил очагларында Шәһријарын хатирәси јад едилир. Бу күнләрдә С. М. Киров адына АДУ-нун акт салону да Шәһријар поезијасынын пәрәстишкарлары илә долу иди.

Хатирә кечәсини кириш сөзү илә тарих елмләри намизәди А. Мәммәдов ачмышдыр. Сејид Мәһәммәдһүсејн Шәһријарын хатирәси бир дәгигәлик сүкутла јад едилдикдән сонра тарих факүлтәсинин тәләбәси Рәһим Һачыјев шаирин һәјат вә јарадычылығы, хатирә кечәсинин гонагларындан Әзизә Чәфәрзадә вә Һөкүмә Биллури Шәһријарын јарадычылығынын мә'зијјәтләри барәдә данышмышлар. Һ. Биллури шаирин фарсча јаздығы бир нечә ше'рини азәрбајчанча тәрчүмәсини вә Шәһријара һәср етдији ше'рини охумушдур.

Филолокија елмләри намизәди Әһәд Чавадов чыхышында бу күн һәр сөзү поезија һәвәскарларынын дилиндә әзбәрә чеврилмиш «Һејдәрбаба салам» поемасынын поетик күчүндән сөһбәт ачмышдыр. Һүгуг факүлтәсинин тәләбәси Фазил Мустафајев исә 175 ил бундан габаг ики јерә бөлүнмүш Азәрбајчанын јараларынын мәһз Шәһријар јарадычылығында өз кениш әксини тапдығыны гејд етмишдир.

Тәләбәләрдән Гәнимәт Заһидов, Јасәмән Ағамалыјева, Зәрәнкиз Рәфијева «Һејдәрбабаја салам» поемасындан парчалар охумуш, Күлтәкин Чәфәрова шаирин «Аман ајрылыг», Әлисәфа Гәдиров «Азәрбајчан» ше'рләрини, Сејмур Бабајев исә М. Аразын «Шәһријар кәлмәди» ше'рини әзбәрдән сөјләмишләр.

Кечәнин иштиракчылары Шәһријар әсәрләринин там күллијјатынын топланыб чапа верилмәси, һәр ил республикамызда шаирин өлдүјү күнүн — 18 сентјабрын Шәһријар поезија күнү кими гејд едилмәси, онун адына күчә вә паркларын салынмасы тәклифини ирәли сүрмүшләр.

А. ҺҮСЕЈНБАЛАОҒЛУ.

САН-ФРАНСИСКОЈА ФЕСТИВАЛА

Октјабр ајында Сан-Франсискода бејнәлхалг кино фестивалында нүмајиш етдириләчәк филмләр бәдии мәзијјәтләриндән башга һәм дә даһа мүһүм бир тәләбә чаваб вермәлидир. Бу филмләрин јарадычылары гадынлар олмалыдыр. Бу исә тәсадүфи дејилдир: ахы Америка шәһәриндә кечириләчәк кинобахыш бу јахынларда јарадылмыш кинематографчы гадынлар чәмијјәтинин һимајәси алтында кечирилир. Фестивалын програмына дахил едилмиш «Азәрбајчанфилм» киностудијасында истеһсал олунан «Сеанс» мултипликасија филми бу тәләбләрә чаваб верир. Москва мултипликасијачыларынын иши илә јанашы бу филм совет мултипликасија мәктәбини тәмсил едәчәкдир.

Сивилизасија јоллары, јер үзүндә јашајан һәр бир адамын бәшәријјәтин мүгәддәраты үчүн мәс'улијјәти һаггында фәлсәфи филм олан «Сеанс»ын мүәллифи Фирәнкиз Гурбановадыр. О, филмин һәм ссенари мүәллифи, һәм режиссору, һәм дә рәссамыдыр.

(Азәринформ).

«АРЗУ»ДА НӘЈИН СОРАҒЫНДАДЫРЛАР?

Сән демә, бајрам ахшамына да һеч бир тәлаш кечирмәдән һазырлашмаг олармыш. Бунун үчүн «Арзу» кәнчлик асудә вахт мәркәзинә мүрачиәт етмәк кифајәтдир. Онун зирәк, тәдбирли ишчиләри театрлашдырылмыш мәрасимләрин, әјләнчәли, консерт, әдәби-бәдии програмларын, идман јарышларынын һазырланмасы вә кечирилмәси ишинин бүтүн гајғы вә әзијјәтләрини өз үзәрләринә көтүрүрләр.

Бакынын кәнчләр коллективләриндән бураја дахил олан сајсыз-һесабсыз сифаришләр јени мәркәзин јарадылмасынын лап јеринә дүшдүјүнү сүбут едир. Бураја дедикдә Нәсими Рајон Комсомол Комитәсини нәзәрдә тутуруг. Чүнки, һәләлик өзүнүн ајрыча бинасы олмајан јени мәркәз мүвәггәти олараг онун отагларындан бириндә јерләшир.

«Арзу»нун директору Владимир Кудимов дејир:

— Рајон комсомол комитәси бизә чох көмәк етмишдир. Онун бизә арха дурмасы сајәсиндә бизим башладығымыз ишә инамымызы артырмыш вә бүрократизмлә мүбаризәдә бизә гол-ганад вермишдир. Биз һәр бир имза уғрунда мүбаризә апарырдыг. Һәр бир мөһүр үчүн һәфтәләрлә көзләмәли олурдуг. Нәтичәдә мәркәзин јарадылмасы идејасындан онун банкда һесабынын ачылышына гәдәр јарым илдән чох вахт кечмишдир. Буна бахмајараг, дејирләр ки, һәлә бизим бәхтимиз кәтириб.

Инди шәһәрин мәркәзиндә «Арзу»ја мүнасиб олан бир бина бошалдылмышдыр. Әввәлләр һәмин бинада кафе јерләширди вә о, кәсирлә ишләдијинә көрә бағланмышдыр. Олмазмы ки, «Арзу» һәмин бинада өзүнә мәскән тапсын? Лакин, бу мәсәләнин һәлли мүхтәлиф бәһанәләрлә даим башга вахта кечирилир. Онун үчүн бина әтрафында мүбаһисәләр кедир, «Арзу» исә фәалијјәтини кенишләндирир.

Мәркәзин бүтүн хидмәтләри пуллудур. Бәлкә дә, бу онун мүвәффәгијјәтли фәалијјәтинин әсас шәртләриндән биридир. Ахы, әввәлчә мараглы олан чошғун башланғычларын сонралар ишин мүвафиг мадди база илә тә'мин олунмамасы учбатындан тәдричән сөнүб кетмәси бир чохларынын һәлә дә јадындан чыхмамышдыр. Тәшкилатчылар «Арзу»нун мөвчуд олдуғуну үч ај әрзиндә әлдә етдији кәлири — тәгрибән 7 мин манатын һамысыны дөврәјә бурахмышлар.

Рајон комсомол комитәсинин нәздиндә јарадылмыш «Арзу» нәинки кәнчләр иттифагынын нүфузунун артырылмасына көмәк едир, һәм дә рајкомун өзүнүн бакылы кәнчләрин асудә вахтларынын тәшкили илә әлагәдар чохлу мәсәләләринин һәллинә көмәк едәчәкдир. Бундан әлавә, мәркәзин тәшкил етдији тематик мүсамирәләр, көрүшләр, екскурсијалар комсомол башчыларына кәнчләрин һәјатынын мәркәзиндә олмаға имкан јарадыр. Бир дә ки, «Арзу» өзүнүн кәлиринин бир һиссәсини рајон комсомол комитәсинин һесабына кечирир.

П. ДАВЫДОВ,
Азәринформун мүхбири.

Музеј ачылмышдыр

ГУТГАШЕН. Шәһәрин тә'мирдән сонра әввәлки көркәмини алмыш биналарындан бири јени саһәдә фәалијјәтә башламышдыр: бурада тарихдијаршүнаслыг музеји ачылмышдыр. Музејин тәгрибән 3 мин експонаты тамашачылары бу дағлыг дијарын ики мин илдән чох олан тарихи илә таныш едир.

Гафгаз Албанијасынын тарихи, мәдәнијјәти, сакинләринин мәишәтиндән бәһс едән експозисија бөјүк мараг доғурур. Бир чох материаллар чохмилләтли дијарын зәһмәткешләринин бурада Совет һакимијјәтинин гурулмасы вә онун мөһкәмләндирилмәси, Ленин кооперасија планынын һәјата кечирилмәси уғрунда мүбаризәсинә һәср олунмушдур. Музејдә нүмајиш етдирилән сәнәдләр, гәзет кәсикләри, фотошәкилләр, ветеранларын хатирәләри гутгашенлиләрин Бөјүк Вәтән мүһарибәсинин ганлы дөјүшләриндә иштиракындан да сөһбәт ачыр.

ТӘРБИЈӘ МӘКТӘБИ

«Синтез-Каучук» Истеһсалат Бирлијинин 15 нөмрәли фәһлә јатагханасында бејнәлмиләл тәрбијә музеји јарадылмышдыр. Бурада «Вәтән», «Азәрбајчан — чохмилләтли республикадыр», «Гардаш республикаларын ваһид аиләсиндә», «ССРИ халгларынын милли кејимләри» вә с. адда стендләр, сәркиләр, мүхтәлиф експонатлар нүмајиш етдирилир. Кәнчләрин бејнәлмиләл, вәтәнпәрвәрлик вә мә'нәви тәрбијәсинин мәркәзинә чеврилән бу музејдә Бөјүк Вәтән мүһарибәси ветеранлары, Әфганыстанда бејнәлмиләл борчуну шәрәфлә јеринә јетирән кәнчләрлә көрүшләр кечириләчәк, сүлһ, достлуг, Вәтәнә мәһәббәт мөвзуларында сөһбәтләр, диспутлар тәшкил олуначагдыр.

Фүзули рајонундакы халг театры 30 илдир фәалијјәт көстәрир. Коллектив Бөјүк Октјабрын 70 иллијинә һәср олунмуш халг театрларына бахышда лауреат адыны газанмышдыр. Шәкилдә: режиссор Агил Новрузов (сағда) коллективлә бирликдә јени тамаша үзәриндә ишләјир.

ҺӘЛЛ ЕДИЛМӘМИШ МӘСӘЛӘЛӘР ЧОХДУР

«Дүнја идман һәрәкатынын тарихиндә бу Ојунларын тајы-бәрабәри јохдур. Совет Иттифагы олимпија јарыш мејданларында һамыны валеһ етмиш, там вә гәти гәләбә газанмышдыр». Бејнәлхалг Олимпија Комитәсинин президенти Хуан Антонио Самаранч Сеул Олимпиадасынын јекунларыны бу чүр гијмәтләндирмишдир.

Бүтөвлүкдә ССРИ јығма командасы һаггында дејилмиш бу сөзләр республикамызын бәдән тәрбијәси тәшкилатынын 19 јетирмәсиндән һәр биринә дә аиддир. Онлар үмуми команда һесабында гәләбәјә лајигли төһфә вермишләр.

Сеулдан јеничә гајытмыш Азәрбајчан ССР Дөвләт Бәдән Тәрбијәси вә Идман Комитәсинин сәдри Ј. Мәммәдов Азәринформун мүхбири илә сөһбәтә хош тә'сир бағышлајан бу сөзләрлә башлады. Сеулда о, совет Олимпија нүмајәндә һеј'әтинин тәркибинә дахил иди.

— Бәри башдан дејим ки, газанылмыш мүкафатларын сајына көрә (дөрд гызыл, бир күмүш вә ики бүрүнч медал) Азәрбајчан олимпија һәрәкатында нүфузлу өлкәләрдән Австралијаны, Југославијаны, Чехословакијаны, Һолландијаны, Канаданы, Испанијаны, Түркијани вә башга өлкәләри габагламышдыр.

ССРИ јығма командасына илк гызыл медаллардан бирини классик күләшмә устасы Камандар Мәчидов газандырмышдыр. О, тарихдә илк азәрбајчанлы Олимпија чемпионудур. Гылынчојнатма јарышларында гызыл медала лајиг көрүлмүш Илгар Мәммәдов кими, о да Азәрбајчанын фәхридир. Бизим бүтүн идманчы кәнчләримиз мәһз Илгар Мәммәдов вә Камандар Мәчидов, олимпија чемпионлары — футболчу Игор Пономарјов вә гылынчојнадан Борис Коретски кими идманчылардан нүмунә көтүрмәлидирләр. Ахы, идманда әсас девизләрдән бири будур: «Чемпионлардан нүмунә көтүрәк!».

Классик күләшмә јарышларында ән јүксәк мүкафата наил олмаг үчүн даһа бир әла имканымыз вар иди, лакин үч дәфә дүнја чемпиону Мәһәддин Аллаһвердијевин зәдәли олмасы ишләри корлады. О, Олимпиадагабағы јекун мәшг топланышында зәдәләнмишди. Јарышлар башлајана јахын бу зәдә өзүнү көстәрди вә елә илк көрүшдә «сөзүнү деди». Нәтичәдә Мәһәддин јалныз дөрдүнчү јерә чыхды.

— Академик үсулла аварчәкәнләр исә ачыг-ашкар зәиф чыхыш етдиләр, елә дејилми?

— Еләдир, онлара хејли үмид бәсләјирдик, һәрчәнд билирдик ки, АДР командасынын ескадрасы һәмишәкиндән даһа күчлүдүр. Үстәлик, иш елә кәтирди ки, ојунларын башланмасына икичә ај галмыш јығма командамызын баш мәшгчиси дәјишдирилди.

Буна бахмајараг мүтәхәссисләр әмин едирдиләр ки, бизим аварчәкәнләримиз, о чүмләдән Минкәчевирдәки «Күр» базасында Олимпиадагабағы һазырлыг кечмиш аварчәкәнләримиз медалсыз гајытмајачаглар. Тәәссүф ки, керчәклик көзләдијимиздән дә сәрт олду...

Бу идман нөвүндә Васили Јакуша икинәфәрлик гајыг сүрмәк јарышларында бүрүнч медал, минкәчевирли Александр Лукјанов исә сәккизнәфәрлик гајыг һеј'әтинин тәркибиндә күмүш медал газанды. Галан доггуз аварчәкәнимиз рәгабәтә таб кәтирә билмәди.

— Стенд атычысы Валери Тимохин дә уғурсуз чыхыш етди...

— Бурада мәсәлә тамам башга чүрдүр. Вәзијјәти ајдынлашдырмаг үчүн Олимпија ојунлары күнләриндә бу вә ја башга сәбәбләрә көрә мәтбуата дүшмәмиш бә'зи тәфсилаты сөјләјим.

Јарышлар башланандан ики күн сонра һамы күман едирди ки, Тимохин гызыл медал газаначагдыр — о, лөвһәләри инамла вә сәрраст вурурду. Лакин мәгсәдә јахынлашдыгча әсәбилик дә артыр. Ән һәлледичи анда онун әли титрәди. Нәтичәдә Тимохинин илкин мәрһәләдә јығдығы гәдәр хал јығмыш идманчы үчүнчү јери тутду. Адама ағыр кәлир...

— Столүстү теннисдә Валентина Пpopованын алтынчы јер тутмасыны нечә гијмәтләндирирсиниз!

— Әввәла бу, зачот јеридир. Икинчиси, Бакы динамочусу дүнја тәснифатында рәсмән алтынчы һесаб едилмишдир. Мәкәр бу писдир?!

— Еләдирсә, бәс нә үчүн һәндболчу Елина Гусеванын бүрүнч медалы керијә доғру аддым сајылыр!

— Програмын бу нөмрәсиндә командамыз биринчи ола биләрди, бу шәртлә ки, коллективин башчылары тәкчә Кијев спартакчыларына бел бағламајајдылар, кәнч, бачарыгсы ојунчулара даһа чох е'тимад көстәрәјдиләр. Тәәссүф, сонракы пешманчылыг фајда вермәз...

Е. Гусеванын өзүнә кәлдикдә исә, мә'јус олмаг үчүн онун әсасы јохдур. Ахы, Сеул Олимпиадасы онун јеничә башланан идман биографијасында һеч дә ахырынчы дејилдир.

— Идманчыларымызын гызыл медаллара доғру јолуну даһа әтрафлы тәсвир едә биләрсинизми!

— Әлбәттә, гылынчојнаданлардан башлајаг. Инди ачыг е'тираф етмәк олар ки, шәхси јарышларда уғурсузлугдан сонра окларын команда һесабында мүвәффәгијјәтинә үмидимиз галмамышды. Онлар исә «голларыны чырмалајыб» финалгабағы көрүшләрин һамысыны уддулар. Илгар Мәммәдов матчда гәләбә газанандан сонра салондакыларын һамысы онун адыны учадан сөјләјирди: «Ил-гар! Ил-гар!». Олимпијачылары мүһафизә етмәли олан полисләр дә рапирачыларымызы атыб-тутан чамаата гарышмышдылар.

Ертәси күн бу шәкил дүнјанын бүтүн гәзетләрини долашды. Шәкилдә Илгар Мәммәдов тәсвир олундуғуна көрә о, Олимпија кәндиндә ән мәшһур идманчылардан биринә чеврилди. Коллексијачылар онун автографыны јүксәк гијмәтләндирирдиләр.

Борис Коретски зәдәләндијинә көрә финал көрүшүндә иштирак етмирди. Лакин о, команда јолдашларындан аз һәјәчан кечирмәмишдир. Өз һиссләрини елә чошғун ифадә едирди ки, ахырда сәси батмышды. ССРИ Дөвләт Бәдән Тәрбијәси вә Идман Комитәсинин сәдри М. В. Грамов тәнтәнәли хәтдә она әмәкдар идман устасы вәсигәсини вә вичданла газандығы чемпион мүкафатыны тәгдим едәндә Борис хырылтылы сәслә зорла дејә билди: «Чох сағ олун!».

Футболчуларын финал көрүшүндә Игор Пономарјов да чыхыш едә билмәди: јенә дә зәдә мане олду... Турнирин илк ојунунда — мејдан саһибләринин командасы илә көрүшдә онун зәдәләнмәси һәм мәшгчиләр шурасыны, һәм дә нүмајәндә һеј'әтинин рәһбәрлијини мә'јус етмишди. Јадымдадыр, ССРИ Дөвләт Бәдән Тәрбијәси вә Идман Комитәсинин футбол идарәсинин рәиси В. Колосков футболчуларын јарышдығы Пусандан хүсуси олараг кәлмишди десин ки, Пономарјов сырадан чыхмышдыр, өзү дә көрүнүр, узун мүддәтә. Бүтүн комбинасијалары исә о әлагәләндирир, билмирәм нә едәчәјик...

Игор өзү дә билир ки, зәдәси доғрудан да кеч сағалачаг, мүаличәдән сонра ојун вәрдишләрини бәрпа етмәли олачагдыр. Анчаг руһдан дүшмәјиб.

— Азәрбајчан идманчыларынын чыхышына јекун вураркән даһа нә демәк истәрдиниз!

— Олимпиаданын дәрсләрини дөнә-дөнә тәһлил едәркән мүтләг мәшгчиләрә бир даһа миннәтдарлығымы билдирмәлијәм. Онлар бизим шанлы идманчыларымызын һазырланмасына чох әмәк сәрф етмишләр. Ј. Мәммәдов, Г. Балајан, Ф. Таһиров, С. Аванесов, Һ. Чәфәров, Н. Новиков, Е. Каспаров вә бир чох башгалары бу күн Вәтәнимизин, республикамызын идман нүфузунун јүксәлмәси ишинә вердикләри төһфә илә фәхр едә биләрләр.

Идман мүтәхәссисләринә, бүтүн дәрәчәләрдән вә нәсилләрдән олан бәдән тәрбијәси тәшкилатчыларына миннәтдарлыг етмәји өзүмә борч билирәм. Бугүнкү мүвәффәгијјәт онларын узун илләрдән бәри көстәрдикләри сә'јләр һесабына баша кәлмишдир.

Узаг Сеулун олимпија јарыш мејданларында идманчыларымызын газандыглары халлара вә медаллара Азәрбајчан КП МК-нын, республика һөкумәтинин төһфәси мисилсиздир. Евдән минләрлә километр узагда оларкән һәр биримиз һәр күн онларын чох бөјүк көмәјини, сәмими гајғысыны, әсл аталыг диггәтини дујурдуг. Олимпијачыларымыз бүтүн бунлара совет идманынын шөһрәти намине гәләбәләр газанмагла чаваб вермәјә чалышырдылар.

Лакин Олимпиада ишимиздәки бир сыра мәнфи чәһәтләри дә ашкара чыхарды. Бу, ојунларда тәмсил едилмиш нөвләрә дә аиддир.

Үмумиттифаг чәдвәлиндә сабит јүксәк мөвге тутмағымыза бахмајараг, бизим стенд атычылығы үчүн мүасир базамыз јохдур. Идманчылар сон дәрәчә ағыр шәраитдә, чох вахт евдән узагларда мәшг етмәли олурлар. Ејни заманда атычылар үчүн мүасир комплекс тикмәјә гадирик. Абшерон рајонунда бизә саһә дә ајрылыб. Анчаг мүхтәлиф инстансијаларда бу мәсәлә сүрүндүрүлүр.

Јахуд да «Күр» аварчәкмә базасыны көтүрәк. Сөзсүз, јахшы, мүнасиб, раһат базадыр, лакин кичикдир, индики тәләбләрә әсасән орада мәшг етмәли олан контингенти гәбул етмәјә гадир дејилдир. Инанмаг истәјирәм ки, Минкәчевир шәһәринин һакимијјәт органлары проблемләримизи баша дүшәчәк, лазыми тәдбирләр көрәчәкләр.

Көрдүјүнүз кими, һәлл едилмәмиш мәсәләләр чохдур. Сеулда тутдуғумуз мөвгеләри 92-чи илдә Барселонада мөһкәмләтмәк үчүн инди башланан јени олимпија силсиләсиндә даһа бөјүк сә'јлә чалышмалыјыг.

(Азәринформ).

Редактор мүавини Е. МЕҺРӘЛИЈЕВ.

Азәрбајчан ССР Халг Тәһсили Назирлији

АЗӘРБАЈЧАН ТЕХНОЛОКИЈА ИНСТИТУТУ

1988—1989-чу дәрс или үчүн гијаби шө'бәјә ашағыдакы факүлтә вә ихтисаслар үзрә

тәләбә гәбулу е'лан едир:

Механика факүлтәси

Јејинти сәнајесинин машын вә апаратлары (тәһсил Азәрбајчан вә рус дилләриндә).

Тохучулуг, јүнкүл сәнаје вә мәишәт хидмәти, машын вә апаратлары (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Јејинти истеһсалы технолокијасы факүлтәси

Гычгыртма истеһсалаты вә шәрабчылығын технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Консервләшдирмәнин технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Әт вә әт мәһсулларынын технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан вә рус дилләриндә).

Сүд вә сүд мәһсулларынын технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Ичтимаи иашә мәһсулларынын технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Тохучулуг вә јүнкүл сәнаје технолокијасы факүлтәси

Тәбии вә кимјәви лифләрин әјирилмәси (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Парчаларын вә трикотажын технолокијасы (тәһсил Азәрбајчан вә рус дилләриндә).

Тикиш мә'мулатларынын технолокијасы вә конструксијалашдырылмасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Көндән олан мә'мулатларын технолокијасы вә конструксијалашдырылмасы (тәһсил Азәрбајчан дилиндә).

Институтун гијаби шө'бәсинә јашындан асылы олмајараг орта тәһсилли ССРИ вәтәндашлары вә ССРИ-дә јашајан харичи өлкә вәтәндашлары гәбул едилирләр.

Истеһсалатдан ајрылмагла института сечдикләри ихтисас профили үзрә ишләјән шәхсләр гәбул олунур.

Института дахил олмаг истәјәнләр ашағыдакы сәнәдләри тәгдим етмәлидирләр:

ректорун адына ваһид формада әризә;

орта тәһсил һаггында сәнәдин әсли;

ахырынчы иш вә ја тәһсил јериндән хасијјәтнамә (зәманәт);

әмәк китабчасындан чыхарыш;

086/У нөмрәли формада тибби арајыш;

3х4 см. өлчүдә 6 фотошәкил.

Института дахил оланлар паспорту, һәрби билети (еһтијатда олан һәрби вәзифәли шәхсләр) вә ја чағырышчы вәрәгәсини (чағырыш јашлы шәхсләр) шәхсән тәгдим едирләр.

Әризәләр октјабрын 15-дән нојабрын 15-дәк гәбул олунур. Гәбул имтаһанлары нојабрын 16-дан 30-дәк, тәләбә һеј'әтинә гәбул исә декабрын 5-дәк кечириләчәкдир.

Һазырлыг шө'бәсинин мә'зунлары гәбул имтаһанлары вермәдән тәләбә һеј'әтинә гәбул едилирләр.

Института дахил олмаг истәјәнләр сечдикләри ихтисасдан асылы олараг ашағыдакы фәнләрдән гејд олунмуш ардычыллыгла гәбул имтаһанлары верирләр.

Механика факүлтәсинә — ријазијјат (шифаһи), физика (шифаһи), ана дили вә әдәбијјат (јазылы).

Јејинти истеһсалы технолокијасы факүлтәсинә — кимја (шифаһи), ријазијјат (јазылы), ана дили вә әдәбијјат (јазылы).

Тохучулуг вә јүнкүл сәнајенин технолокијасы факүлтәсинә физика (шифаһи), ријазијјат (јазылы), ана дили вә әдәбијјат (јазылы).

Ријазијјат (јазылы вә шифаһи), физика (шифаһи) вә кимја (шифаһи) имтаһанлары профилли (мүсабигә), ана дили вә әдәбијјатдан (јазылы) имтаһан гејри профилли (мүсабигәсиз) олачаглар.

Ана дили вә әдәбијјат имтаһанында икибаллы гијмәт системи—«кафи» вә «гејри-кафи» гијмәтләри мүәјјән едилир.

Орта мәктәби битирәркән гызыл (күмүш) медалла тәлтиф олунанлар, орта ихтисас мәктәбләрини вә ја орта техники пешә мәктәбләрини фәргләнмә диплому илә битирәнләр јејинти истеһсалы технолокијасы факүлтәсиндә—кимја (шифаһи), механика факүлтәсиндә—ријазијјат (шифаһи), тохучулуг вә јүнкүл сәнаје технолокијасы факүлтәсиндә исә физика (шифаһи) имтаһанындан «беш» гијмәт алдыгда дикәр имтаһанлары вермәдән азад едилир. «Дөрд» вә ја «үч» гијмәт алдыгда исә галан имтаһанлары верирләр.

Гәбул имтаһанлары орта үмумтәһсил мәктәбләринин програмына ујғун ССРИ Али вә Орта Ихтисас Тәһсили Назирлији тәрәфиндән тәсдиг едилмиш програмлар үзрә кечирилир.

Института дахил олмаг истәјәнләр гәбул имтаһанларыны Азәрбајчан вә рус дилләриндә верә биләрләр.

Чәдвәлдә көстәрилән вахтда үзүрсүз сәбәбә көрә имтаһана кәлмәјән вә имтаһандан «ики» гијмәт алан абитуриентләр сонракы имтаһанлара бурахылмырлар.

Еһтијата бурахылан вә һәрби хидмәтин мүәјјән етдији күзәштләри олан һәрби гуллугчулар, јетим ушаглар вә валидејн һимајәсиндән мәһрум олан ушаглар гәбул имтаһанларындан мүвәффәг гијмәтләр алдыгда института мүсабигәдәнкәнар гәбул олунурлар.

Истеһсалатдан ајрылмадан тәһсилә әввәлчә мүсабигә јолу илә, сечдији ихтисас профили үзрә азы бир ил ишләјәнләр, сон үч илдә битириб ујғун ихтисаслара дахил оланлар гәбул едилирләр. Һәмин шәхсләр арасында мүсабигә олмадығы галан јерләрә мүсабигә јолу илә дикәр шәхсләр гәбул олунурлар.

Институтда гәбулла әлагәдар бүтүн мәсәләләри гәбул комиссијасы һәлл едир.

Гәбул комиссијасы һәр күн (базар күнүндән башга) саат 9.00-дан 18.00-дәк, шәнбә күнләри исә 17.00-дәк ишләјир.

Әлавә мә'лумат алмаг үчүн бу үнвана мүрачиәт етмәк олар.

374711, Кировабад шәһәри, Сағламлыг күчәси, 8. Телефонлар: 3-54-15, 3-37-75.

РЕКТОРЛУГ.

Азәрбајчан ССР Халг Тәһсили Назирлији

М. Ф. АХУНДОВ АДЫНА

АЗӘРБАЈЧАН РУС ДИЛИ ВӘ ӘДӘБИЈЈАТЫ ПЕДАГОЖИ ИНСТИТУТУ

1988—1989-чу дәрс или үчүн истеһсалатдан ајрылмагла (ахшам) һазырлыг шө'бәсинә ДИНЛӘЈИЧИЛӘР ГӘБУЛУ Е'ЛАН ЕДИР:

Һазырлыг шө'бәсинә там орта тәһсили олан, халг тәсәррүфатынын бүтүн саһәләриндә чалышан, ики илдән аз олмајараг фасиләсиз иш стажына малик габагчыл фәһләләр, колхозчулар вә Совет Ордусу сыраларындан бурахылан шәхсләр гәбул едилирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә кәнд вә рајон мәктәбләринин һәмин вәзифәдә азы ики ил фасиләсиз әмәк стажы олан пионер баш дәстә рәһбәрләри дә гәбул олунурлар.

Күндүз үмумтәһсил мәктәбләринин мә'зунлары мәктәби битирдикдән сонра фәһлә вә ја колхозчу кими азы ики ил фасиләсиз иш стажына малик олдугда һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилә биләрләр.

Јај тә'тили күнләриндә колхозда, совхозда вә ја сәнаје мүәссисәләриндә мөвсүми иш мүддәти һазырлыг шө'бәсинә көндәрилмәк һүгугу вермир.

Орта ихтисас мәктәбләрини истеһсалатдан ајрылмагла вә техники пешә мәктәбләрини там орта тәһсил алмагла битирәнләр һазырлыг шө'бәсинә јалныз о заман гәбул едилир ки, һәмин дөврдә фәһлә вә ја колхозчу ишләсинләр вә һәмин тәһсил мүәссисәләрини битирдикдән сонра көндәрилдикләри јерләрдә ганун үзрә мүәјјән олунмуш мүддәтдә чалышсынлар.

Фәргләнмә диплому алан вә 5 фаиз тәркибинә дахил едилән шәхсләр, һабелә техники пешә мәктәбләрини фәргләнмә илә битирәнләр һазырлыг шө'бәсинә һәмин мәктәбләрин дикәр мә'зунлары илә ејни шәртләр әсасында гәбул олунурлар.

Һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг үчүн зәманәт анчаг о шәхсләрә верилир ки, онларын охумаға көндәрилмәк мәсәләси һәлл едилән вахтадәк һәмин мүәссисәдә азы бир ил иш стажы олсун. Шакирд кими иш мүддәти һазырлыг шө'бәсинә көндәриләркән нәзәрә алынмыр.

Колхозчунун там иш стажы јалныз һәмин колхозда һәр тәгвим или үчүн мүәјјән едилмиш минимум әмәккүн (адамкүн) нормасыны артыгламасы илә јеринә јетирдикдә дүзкүн һесаб олунур. Минимум әмәккүн (адамкүн) нормасы колхозчу китабчасында көстәрилмәли, колхозун сәдри вә баш мүһасиби тәрәфиндән тәсдиг едилмәлидир.

Сәнаје мүәссисәләринин лаборантлары вә нәзарәтчиләри дә һазырлыг шө'бәсинә көндәрилә биләрләр, бу шәртлә ки, көндәрилән шәхсләр фәһләләрин тариф дәрәчәси үзрә әмәк һаггы алсынлар (бу, әмәк китабчасында хүсуси гејдлә тәсдиг едилмәлидир).

Һазырлыг шө'бәсинә көндәриләнләрин намизәдлији мүәссисәләрин, колхоз вә совхозларын үмуми јығынчагларында кениш мүзакирә едилмәлидир. Динләјичиләрин сечилиб көндәрилмәси иши партија, һәмкарлар иттифагы вә комсомол тәшкилатларынын зәманәти вә фәал иштиракы илә көрүлмәлидир.

Совет Ордусу сыраларындан бурахылан шәхсләр хидмәт етдикләри һәрби һиссә команданлығы тәрәфиндән тәсдиг олунмуш хасијјәтнамә вә ректорун адына көндәриш тәгдим етмәлидирләр.

Ордудан бурахылыб һәрби һиссә команданлығындан көндәриш кәтирән вә гәбул мүддәти гуртардығына көрә һазырлыг шө'бәсинә дахил ола билмәјән шәхсләр иш јериндән мүсбәт хасијјәтнамә тәгдим етмәмәклә нөвбәти дәрс илиндә һазырлыг шө'бәсинә дахил ола биләрләр.

Орду сыраларындан бурахыланлар Сов.ИКП МК-нын вә ССРИ Назирләр Советинин 1983-чү ил 17 јанвар тарихли гәрарына әсасән «Имтијазлы һүгуглар һаггында шәһадәтнамә» вә ССРИ Назирләр Советинин Бөјүк Вәтән мүһарибәси әлилләри вә онлара бәрабәр тутулан әлилләр барәдә 1981-чи ил 23 феврал тарихли 209 нөмрәли гәрарына әсасән «Вәтән мүһарибәси әлилинин имтијазлы һүгуглары вәсигәси» вә ја «Мүһарибә әлилинин имтијазлы һүгуглары вәсигәси» сәнәдләринин сурәтини (әсли шәхсән тәгдим олунур) вермәклә һазырлыг шө'бәсинә гәбул олунурлар.

Орду сыраларындан бурахылан вә хидмәт етдикләри һәрби һиссәдән көндәриши олмајан кәнчләр дә өз сәнәдләрини институтун һазырлыг шө'бәсинә тәгдим едә биләрләр. Ордудан бурахылдығы вахтдан 3 ај мүддәтиндә колхоз, совхоз, тикинти, нәглијјат вә рабитә тәшкилатларында, сәнаје мүәссисәләриндә ишлә тә'мин олундугдан сонра кәнчләрә көндәриши ишләдикләри тәшкилатлар верә биләрләр. Белә кәнчләр хидмәт етдикләри һәрби һиссә команданлығы, партија вә комсомол тәшкилатлары тәрәфиндән верилмиш хасијјәтнамәләри дә тәгдим етмәлидирләр.

Орду сыраларындан бурахылан кәнчләр хидмәт етдикләри һәрби һиссә команданлығы тәрәфиндән верилмиш көндәриши һәр һансы бир али мәктәбин адына јазылмасына бахмајараг истәдикләри институтун һазырлыг шө'бәсинә тәгдим едә биләрләр.

Һәрби һиссә команданлығындан верилән көндәриш Совет Ордусу сыраларындан бурахылдыгдан сонра бир ил мүддәтиндә е'тибарлыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәриләнләр ашағыдакы сәнәдләри тәгдим етмәлидирләр:

Ректорун адына јазылмыш әризә (ваһид формада), һазырлыг шө'бәсинә көндәриш 1, 2 (әкәр мүәссисә тәһсил хәрчини өһдәсинә көтүрүрсә) вә 3 нөмрәли формалар. Фәһлә вә колхозчунун һазырлыг шө'бәсинә көндәрилмәси һаггында мүәссисәнин вә колхозун үмуми јығынчағынын протоколундан чыхарыш (рәһбәрлијин имзасы илә вә мөһүрлә тәсдиг едилмәлидир).

Орта тәһсил һаггында сәнәдин әсли.

Әмәк китабчасынын мүәссисә рәһбәри тәрәфиндән тәсдиг едилмиш сурәти.

Мүәссисә рәһбәри, партија, комсомол вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатлары тәрәфиндән тәсдиг едилмиш истеһсалат хасијјәтнамәси (хасијјәтнамәдә ишчинин әмәк наилијјәтләри, ичтимаи ишләрдә фәаллијјәти, габилијјәти, сечдији ихтисаса марағы әкс етдирилмәлидир).

Партија вә ја комсомол хасијјәтнамәси.

Сағламлыг һаггында 086/У нөмрәли формада тибб арајышы.

3Х4 см. өлчүдә башачыг чәкилмиш 7 фотошәкил.

Совхоз фәһләләри сон бир илдә ишләдикләри күнләрин мигдары вә ајлар үзрә алдыглары әмәк һаггы барәдә арајыш тәгдим етмәлидирләр.

Паспорт вә һәрби билет шәхсән тәгдим олунмалыдыр.

Гәбул комиссијасына тәгдим едилән бүтүн сәнәдләр јухарыда көстәрилдији кими һазырланмалы, тарихләри тәзә олмалы, сәнәдләри имзалајан шәхсләрин фамилијалары, еләчә дә мөһүр вә штамп ајдын охунмалыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул динләјичиләрлә фәрди мүсаһибә јолу илә хүсуси комиссија тәрәфиндән апарылыр. Мүсаһибәдән мүвәффәгијјәтлә кечән вә даһа јахшы истеһсалат көстәричиләри олан кәнчләр һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә дахил олан динләјичиләрә тәһсил мүддәтиндә институтун I курс тәләбәләри үчүн нәзәрдә тутулмуш мәбләғдә тәгаүд верилир. Һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилмиш динләјичиләр дәрс илинин биринчи ајындан кеч олмајараг әмәк китабчаларыны деканлыға тәгдим етмәлидирләр.

Һазырлыг шө'бәсинин динләјичиләри дәрс илинин ахырында бурахылыш имтаһанлары верирләр. Бүтүн имтаһанлардан мүвәффәг гијмәт алан динләјичиләр гәбул имтаһанлары вермәдән институтун күндүз шө'бәсинә дахил олурлар.

Сәнәдләр нојабрын 10-дәк гәбул едилир. Динләјичиләрлә фәрди мүсаһибә нојабрын 20-дән 25-дәк, һазырлыг шө'бәсинә гәбул нојабрын 25-дән 30-дәк кечириләчәкдир.

Дәрсләр декабрын 1-дә башланыр.

Тәһсил мүддәти 8 ајдыр.

Һазырлыг шө'бәсинин гәбул комиссијасы бајрам вә базар күнләриндән башга һәр күн саат 9-дан 16-дәк ишләјир.

Әлавә мә'лумат алмаг үчүн бу үнвана мүрачиәт етмәк олар:

Бакы, С. Осипјан күчәси, 25, IV мәртәбә, 419-чу отаг.

РЕКТОРЛУГ.

Азәрбајчан ССР Халг Тәһсили Назирлији

АЗӘРБАЈЧАН ИНШААТ МҮҺӘНДИСЛӘРИ ИНСТИТУТУ

1988—1989-чу дәрс или үчүн истеһсалатдан ајрылмагла ҺАЗЫРЛЫГ ШӨ'БӘСИНӘ ашағыдакы ихтисаслар үзрә

динләјичи гәбулу е'лан едир:

ме'марлыг; технoложи проседләрин вә истеһсалатын автоматлашдырылмасы; сәнаје вә мүлки тикинти; тикинтинин игтисадијјаты вә идарә олунмасы; һидромелиорасија; мелиоратив ишләрин механикләшдирилмәси; һидротехники тикинтиләр; јүкгалдырма, иншаат, јол машынлары вә аваданлығы; автомобил јолларынын вә лиманларын тикинтиси; көрпүләр вә нәглијјат тунелләри; истилик-газ тәчһизаты вә вентилјасија; су тәчһизаты, канализасија, су мәнбәләринин горунмасы вә сәмәрәли истифадә олунмасы; тикинти мә'мулатынын вә конструксијаларынын истеһсалы; чәтинәријән гејри-метал вә силикат материалларын кимјәви технолокијасы.

Һазырлыг шө'бәсинә халг тәсәррүфатынын бүтүн саһәләриндә чалышан ики илдән чох иш стажына малик габагчыл колхозчу вә фәһләләр мүәссисә вә тәшкилатларын, һәмчинин Совет Ордусу сыраларындан бурахылан кәнчләр һәрби һиссәләрин команданлыгларынын көндәриши илә гәбул олунурлар.

Һазырлыг шө'бәсинә кәнчләрин сечилмәси вә көндәрилмәси партија, комсомол вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатларынын зәманәтинә әсасән мүәссисә вә тәшкилатларын үмуми ичласларынын гәрары илә һәјата кечирилир.

Сәнаје мүәссисәләринин, тикинти идарәләринин, нәглијјат, рабитә, кеоложи-кәшфијјат тәшкилатларынын вә совхозларын партија, комсомол тәшкилатларынын катибләри бу вәзифәләрә сечиләнәдәк азы ики ил фәһлә ишләмишләрсә, һазырлыг шө'бәсинә гәбул олуна биләрләр.

Күндүз үмумтәһсил мәктәбләрини гуртармыш шәхсләр әкәр мәктәби битирдикдән сонра азы ики ил фасиләсиз ишләмишләрсә, һазырлыг шө'бәсинә дахил ола биләрләр.

Лазыми иш стажы олан, ахшам үмумтәһсил мәктәбләрини битирмиш шәхсләр һәмин ил һазырлыг шө'бәсинә дахил ола биләрләр.

Истеһсалатдан ајрылмагла орта ихтисас мәктәбләрини вә там орта тәһсил верән техники пешә мәктәбләрини гуртаранлар («ә'ла» вә «јахшы» гијмәтләрлә гуртаранлар да дахил олмагла) мүәјјән едилмиш мүддәтдә иш стажына малик олдугда вә ахырынчы иш јериндә ән азы ики ил фасиләсиз фәһлә вә ја колхозчу ишләмишләрсә, үмуми гајда үзрә мүвафиг көндәришлә һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилә биләрләр. Нәзәрә алмаг лазымдыр ки, шакирд истеһсалат тәчрүбәси вә техники пешә мәктәбләриндә тәһсил мүддәти һазырлыг шө'бәсинә гәбул үчүн стаж сајылмыр.

ССРИ Силаһлы Гүввәләриндән бурахылан, һәрби һиссә команданлығындан көндәриши вә зәманәти олмајанлар еһтијата бурахылдыгдан сонра үч ајдан кеч олмајараг ишә дүзәлмәк шәрти илә һәрби һиссәдән вә ишә башладығы тәшкилатдан мүсбәт хасијјәтнамә кәтирсәләр, сәнаје мүәссисәләринин, тикинти, нәглијјат вә рабитә тәшкилатларынын, совхоз вә колхозларын көндәриши илә һазырлыг шө'бәсинә дахил ола биләрләр.

Совет Ордусу сыраларындан бурахылмыш шәхсләрә һәрби һиссә команданлығы тәрәфиндән верилмиш көндәриш бир ил гүввәдә галыр. Һәрби һиссәнин команданлығы тәрәфиндән али мәктәбләрә дахил олмаг үчүн верилән зәманәт һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг үчүн әсас ола биләр. Хидмәти мүддәтиндән вә еһтијата бурахылма вахтындан асылы олмајараг имтијазлара малик оланлар һәрби һиссәнин команданлығындан көндәриши јохдурса да, һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәрилән шәхсләрин намизәдлији тәшкилатын үмуми ичласында кениш мүзакирә олунмалыдыр. Һазырлыг шө'бәсинә јалныз ики илдән чох әмәк стажына малик (ахырынчы иш јериндә исә фасиләсиз бир ил) габагчыл шәхсләрә верилмәлидир. Мүәссисә, тәшкилат, колхоз вә совхозлар тәрәфиндән һазырлыг шө'бәсинә верилән көндәришләр әризә гәбул едилдији күндән бир аја гәдәр әввәл верилмишдирсә, гүввәдә галыр.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәриләнләр ашағыдакы сәнәдләри тәгдим етмәлидирләр:

— ректорун адына јазылмыш әризә (ваһид формада);

— һазырлыг шө'бәсинә көндәриш;

— фәһлә вә колхозчунун һазырлыг шө'бәсинә көндәрилмәси һаггында мүәссисәнин вә колхозун үмуми јығынчағынын протоколундан чыхарыш (рәһбәрлијин имзасы илә вә мөһүрлә тәсдиг едилмәлидир);

— орта тәһсил һаггында сәнәдин әсли;

— әмәк китабчасынын мүәссисә рәһбәри тәрәфиндән тәсдиг едилмиш сурәти (минимум әмәккүн вә ја адамкүн колхозчу китабчасында көстәрилмәлидир; совхоз фәһләләри исә сон бир илдә ајлар үзрә ишләдикләри күнләрин мигдары вә алдыглары әмәк һаггы барәдә тәсдигләнмиш арајыш да тәгдим етмәлидирләр);

— мүәссисә рәһбәри, партија тәшкилатынын катиби вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатынын сәдри тәрәфиндән тәсдиг едилмиш хасијјәтнамә (бурада ишчинин әмәк вә ичтимаи фәалијјәтинә даир конкрет көстәричиләр верилмәлидир);

— комсомол хасијјәтнамәси;

— јашајыш јериндән арајыш;

— сағламлыг һаггында 086/У нөмрәли формада тибб арајышы);

— 3Х4 см. өлчүдә фотошәкил (7 әдәд).

Паспорт вә һәрби билет шәхсән тәгдим едилир.

Бүтүн сәнәдләр бу е'ланда көстәрилән гајдада тәртиб едилмәли, онларын верилмә тарихи, вәзифәли шәхсләрин имзалары, фамилијалары вә мөһүрләр ајдын охунмалыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул комиссија тәрәфиндән ријазијјат вә физика фәнләри үзрә билик сәвијјәсини мүәјјәнләшдирмәк үчүн фәрди мүсаһибә јолу илә апарылыр. Чәтин әријән гејри-метал вә силикат материалларын кимјәви технолокијасы ихтисасыны сечәнләр кимја вә ријазијјат фәнләриндән, ме'марлыг ихтисасыны сечәнләр исә ријазијјат вә рәсмдән мүсаһибә кечмәлидирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә сәнәдләр нојабрын 20-дәк (истираһәт күнләриндән башга) саат 10-дан 16-дәк институтун јатагханасынын 5-чи корпусунда (11-чи Хребтовы күчәси, 2) гәбул олунур.

Мүсаһибә нојабрын 21-дән 25-дәк, динләјичиләр сырасына гәбул исә нојабрын 25-дән 30-дәк апарылачагдыр. Дәрсләр декабрын 1-дән башланыр. Тәһсил мүддәти 8 ајдыр.

Һазырлыг шө'бәсинин динләјичиләри институтун аудиторијаларындан, кабинетләриндән, китабханасындан вә с. истифадә едә биләрләр.

Һазырлыг шө'бәсини битирән динләјичиләр али мәктәбләрә гәбул имтаһанлары програмы һәчминдә бурахылыш имтаһанлары верирләр. Бүтүн имтаһанлары мүвәффәгијјәтлә верән шәхсләр сечдији ихтисас үзрә институтун биринчи курсуна гәбул олунурлар.

Истеһсалатдан ајрылмагла һазырлыг шө'бәсини битирмиш динләјичиләр институтун јалныз күндүз шө'бәсинә гәбул едилирләр.

Әлавә мә'лумат алмаг үчүн бу үнвана мүрачиәт етмәли:

Бакы—370122, 11-чи Хребтовы күчәси, 2. Һазырлыг шө'бәси.

Телефон: 32-11-29.

РЕКТОРЛУГ.

Азәрбајчан ССР Халг Тәһсили Назирлији

С. М. Киров адына Гырмызы Әмәк Бајрағы орденли

Азәрбајчан Дөвләт Университети

1988 — 1989-чу дәрс или үчүн һазырлыг шө'бәсинә (күндүз тәһсили, рус бөлмәси) ашағыдакы факүлтәләр үзрә

динләјичиләр гәбулу е'лан едир:

кимја, биолокија, кеоложи-чоғрафија, филолокија, тарих, шәргшүнаслыг.

ГӘБУЛ ГАЈДАЛАРЫ

Һазырлыг шө'бәсинә халг тәсәррүфатынын бүтүн саһәләриндә чалышан там орта тәһсилли габагчыл фәһләләр, колхозчулар вә Совет Ордусу сыраларындан бурахылмыш 34 јашынадәк шәхсләр гәбул олунурлар.

Һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг истәјән кәнч фәһлә вә колхозчунун азы ики иллик әмәк стажы олмалыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә динләјичиләрин сечилмәси вә көндәрилмәси иши партија, комсомол вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатларынын зәманәти илә билаваситә сәнаје мүәссисәләринин, тикинти, нәглијјат, рабитә, кеоложи-кәшфијјат тәшкилатларынын, совхозларын, колхозларын рәһбәрлији вә һәрби һиссәләрин команданлығы тәрәфиндән көрүлүр.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәриләнләрин намизәдлији фәһләләрин истеһсалат мүшавирәләриндә вә јығынчагларында, колхозларын идарә һеј'әтләринин ичласларында, колхозчуларын јығынчагларында вә ичтимаи тәшкилатларда кениш мүзакирә едилмәлидир.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул үчүн зәманәт анчаг габагчыл фәһлә вә колхозчулара верилмәлидир. Тәвсијә олунан шәхсләрин охумаға көндәрилмәси мәсәләси јығынчагларда мүзакирә едилдији вахт онларын көндәриш верән мүәссисәдә фасиләсиз иш стажы ики илдән аз олмамалыдыр.

Һәрби һиссәләрин команданлығындан көндәриши олан, лакин гәбул мүддәти гуртардығы үчүн һазырлыг шө'бәсинә дахил ола билмәјән, еһтијата бурахылмыш һәрби ишчиләр һазырлыг шө'бәсинә нөвбәти дәрс илиндә дахил ола биләрләр. Бу заман онлар, орду сыраларындан бурахылдыгдан сонра һансы тәшкилатларда, јахуд мүәссисәләрдә чалышмаларындан асылы олмајараг иш јериндән мүсбәт хасијјәтнамә тәгдим етмәлидирләр.

Ордудан еһтијата бурахыларкән һәрби һиссәләрин команданлығындан көндәришләри олмајан вә ССРИ Силаһлы Гүввәләри сыраларына чағырыланадәк чалышдыглары мүәссисәләрә үч ајдан кеч олмајараг ишләмәјә гајыдан шәхсләр һәмин мүәссисәләрин, тикинти, нәглијјат, рабитә тәшкилатларынын, совхоз вә колхозларын көндәришләри вә һәрби һиссәдән мүсбәт хасијјәтнамә илә һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилә биләрләр.

Орду сыраларындан бурахылан кәнчләр хидмәт етдикләри һәрби һиссә команданлығы тәрәфиндән верилмиш көндәриши, һансы али мәктәбин адына јазылмасындан асылы олмајараг истәнилән али мәктәбин һазырлыг шө'бәсинә тәгдим едә биләрләр.

СӘНӘДЛӘРИН ГӘБУЛ ГАЈДАЛАРЫ

Һазырлыг шө'бәсинә көндәрилән шәхсләр ашағыдакы сәнәдләри тәгдим етмәлидирләр:

— ректорун адына әризә;

— һазырлыг шө'бәсинә көндәриш (1 нөмрәли форма);

— фәһләләрин һазырлыг шө'бәсинә көндәрилмәси һаггында мүәссисәнин үмуми јығынчағынын протоколундан чыхарыш (мүдиријјәтин имзасы вә мөһүр илә тәсдиг едилмәлидир);

— орта тәһсил һаггында сәнәдин әсли;

— әмәк китабчасынын мүәссисә рәһбәри тәрәфиндән тәсдиг едилмиш сурәти;

— мүәссисә рәһбәри, партија тәшкилатынын катиби вә һәмкарлар иттифагы тәшкилатынын сәдри тәрәфиндән тәсдиг едилмиш истеһсалат хасијјәтнамәси (хасијјәтнамә кениш јазылмалы, бурада ишчинин әмәк вә ичтимаи фәалијјәтинә даир конкрет фактлар олмалыдыр);

комсомол вә партија хасијјәтнамәси;

— 6 фотошәкил (башачыг чәкилмиш, 3Х4 см. өлчүдә);

— сағламлыг һаггында тибб арајышы (086/У нөмрәли форма).

Сәнәдләрин гәбулу заманы һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг истәјәнләрлә ајры-ајрылыгда пешәјөнүмү үзрә сөһбәтләр апарылыр.

Гәбул комиссијасына тәгдим едилән бүтүн сәнәдләрин верилмә тарихи тәзә олмалы, тәгдимат јери көстәрилмәли, вәзифәли шәхсләрин имзалары вә фамилијалары, һабелә мөһүр ајдын охунмалыдыр.

Сәнәдләри верән заман паспорт вә һәрби билет (чағырыш вәрәгәси) шәхсән тәгдим едилмәлидир.

ШӨ'БӘЈӘ ГӘБУЛ ГАЈДАЛАРЫ

Сечмә комиссијасы һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг истәјәнләрлә университетин мүвафиг факүлтәсинә гәбул имтаһанлары нәзәрдә тутулмуш фәнләр үзрә фәрди сөһбәт апарыр вә онларын һазырлыг сәвијјәсини ајдынлашдырыр.

Бу фәнләр ашағыдакылардыр:

Кимја факүлтәсиндә — **кимја вә физика;**

Биолокија факүлтәсиндә — **биолокија вә кимја;**

Кеоложи-чоғрафија факүлтәсиндә — **чоғрафија вә ријазијјат;**

Тарих, филолокија, шәргшүнаслыг факүлтәләриндә — **ССРИ тарихи, рус дили вә әдәбијјаты.**

Дахил оланлар орта үмумтәһсил мәктәбинин тәдрис програмларына мүвафиг сурәтдә тәртиб едилән вә ССРИ Дөвләт Халг Тәһсили Комитәси тәрәфиндән тәсдиг олунан програмлар үзрә имтаһан верирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә динләјичи гәбул комиссијасынын тәклифи вә ректорун әмри илә гәбул едилир.

Гәбул заманы иш стажы чох, истеһсалат вә ичтимаи иш көстәричиләри јүксәк олан кәнчләрә үстүнлүк верилир.

Сәнәдләр нојабрын 10-дәк гәбул олунур. Биликләрин јохланмасы үзрә сөһбәтләр вә динләјичиләр сырасына гәбул нојабрын 25-дән 30-дәк давам едир. Дәрсләр декабрын 1-дә башланыр. Тәһсил мүддәти 8 ајдыр.

Һазырлыг шө'бәсинин динләјичиләри тәһсилләрини баша чатдырдыгдан сонра бурахылыш имтаһанлары верирләр. Бүтүн имтаһанлардан мүвәффәгијјәтлә чыханлар гәбул имтаһанлары вермәдән университетин мүвафиг факүлтәсинин биринчи курсуна гәбул олунурлар. Һазырлыг шө'бәсиндә верилән бурахылыш имтаһанлары ејни заманда али мәктәбә гәбул имтаһанлары һесаб едилир. Имтаһанлар али мәктәбә дахил оланлара верилән тәләбләр сәвијјәсиндә апарылыр.

Истеһсалатдан ајрылмагла һазырлыг шө'бәсинә дахил оланлар өз әмәк китабчаларыны дәрсләр башланандан сонра бир ајдан кеч олмамаг шәрти илә али мәктәбә тәгдим етмәлидирләр. Әмәк китабчасыны тәгдим етмәјән динләјичиләр һазырлыг шө'бәсиндән харич олунурлар.

Дәрс интизамыны мүнтәзәм позан, тәдрис планыны даим јеринә јетирмәјән динләјичиләр ректорун әмри илә һазырлыг шө'бәсиндән харич олунурлар. Белә шәхсләр тәкрар тәһсилә сахланмырлар.

Сәнәдләр һәр күн (базар вә бајрам күнләриндән башга) саат 9-дан 15-дәк гәбул олунур.

Әлавә мә'лумат алмаг үчүн бу үнвана мүрачиәт етмәк лазымдыр:

370602, Бакы, П. Лумумба күчәси, 23, университетин һазырлыг шө'бәси.

Телефон: 39-03-13.

РЕКТОРЛУГ.

РСФСР Али вә Орта Ихтисас Тәһсили Назирлији

ЛЕНИНГРАД МАЛИЈЈӘ-ИГТИСАД ИНСТИТУТУНУН БАКЫ ФИЛИАЛЫ

1988—1989-чу дәрс или үчүн истеһсалатдан ајрылмагла күндүз тәһсили үзрә һазырлыг шө'бәсинин Азәрбајчан бөлмәсинә

динләјичи гәбулу е'лан едир.

Һазырлыг шө'бәсинә там орта тәһсилли, халг тәсәррүфатынын бүтүн саһәләриндә чалышан истеһсалат габагчылы олан фәһләләр, колхозчулар вә Совет Ордусу сыраларындан бурахылан шәхсләр гәбул едилирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә дахил олмаг истәјән фәһлә вә колхозчунун орта мәктәби битирдикдән сонра, ән азы ики ил әмәк стажы олмалыдыр.

Шө'бәјә орта тәһсилли вә һәмин вәзифәдә азы ики ил иш стажы олан баш мүһасибләр, һесабдарлар, тәфтишчи мүһасибләр, кассирләр, игтисадчылар, калкулјаторлар, учот вә нәзарәтлә мәшғул олан дикәр ишчиләр «Мүһасибат учоту вә тәсәррүфат фәалијјәтинин тәһлили» ихтисасы үзрә гәбул едилирләр.

Бүтүн мүәссисәләр, бирликләр, тәшкилатлар вә идарәләр учот вә нәзарәтлә мәшғул олан ишчиләри һазырлыг шө'бәсинә көндәрә биләр.

Һазырлыг шө'бәсинә динләјичиләрин сечилмәси вә көндәрилмәси мүәссисәләрин рәһбәрлијинин, партија, комсомол, һәмкарлар иттифагы тәшкилатларынын зәманәти вә һәрби һиссәнин команданлығы тәрәфиндән һәјата кечирилир.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәрилән фәһлә вә колхозчуларын намизәдлији сәнаје мүәссисәләринин, колхоз вә совхозларын үмуми јығынчагларында кениш мүзакирә едилмәлидир.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул үчүн зәманәт анчаг габагчыл фәһлә вә колхозчулара верилмәлидир.

Тәвсијә олунан шәхсләрин охумаға көндәрилмәси мәсәләси јығынчагларда мүзакирә едиләркән онларын иш стажы ики илдән аз олмамалыдыр.

Нәзәрә алмаг лазымдыр ки, истеһсалатда шакирд олдуғу мүддәт һазырлыг шө'бәсинә гәбул үчүн иш стажы сајылмыр.

Истеһсалатдан ајрылмагла орта ихтисас мәктәбләрини гуртаранлар мүәјјән едилмиш мүддәтдә фәһлә вә колхозчу кими ишләмишләрсә, үмуми гајда үзрә мүвафиг көндәришлә һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилә биләрләр.

Совет Ордусу сыраларындан бурахылмыш шәхсләр директорун адына көндәриш (3 №-ли формада) тәгдим етмәлидирләр. Ордудан бурахыланларын хасијјәтнамә тәгдим етмәси вачиб дејилдир.

Совет Ордусу сыраларындан бурахылмыш вә әскәрликдән әввәл ишләдији мүәссисәјә үч ајдан кеч олмајараг гајытмыш фәһлә вә колхозчулар һәмин мүәссисәнин көндәриши илә һазырлыг шө'бәсинә сәнәд верә биләрләр.

Совет Ордусу сыраларындан бурахыланларын һәрби һиссә команданлығындан көндәриши јохдурса, онларын ордудан бурахыларкән мүсбәт хасијјәтнамәләри варса вә һәрби хидмәтдән сонра үч ајдан кеч олмајараг әмәк фәалијјәтинә башламышларса, ишләдикләри мүәссисәләрдән көндәриш олдугда һазырлыг шө'бәсинә сәнәд верә биләрләр.

Һазырлыг шө'бәсинә көндәриләнләр ашағыдакы сәнәдләри тәгдим етмәлидирләр:

1. Директорун адына јазылмыш әризә (ваһид формада).
2. Һазырлыг шө'бәсинә көндәриш (1 №-ли форма, мүәссисә тәгаүд вермәји өһдәсинә көтүрдүкдә исә 2 №-ли форма, 3 №-ли форма).
3. Фәһлә вә колхозчунун һазырлыг шө'бәсинә көндәрилмәси һаггында мүәссисәнин вә колхозун үмуми јығынчағынын протоколундан чыхарыш (рәһбәрлијин имзасы илә вә мөһүрлә тәсдиг едилмәлидир).
4. Орта тәһсил һаггында сәнәдин әсли.
5. Әмәк китабчасынын мүәссисә рәһбәрлији тәрәфиндән тәсдиг едилмиш сурәти, колхозчунун әмәк стажы јалныз һәмин колхозда һәр тәгвим или үчүн мүәјјән едилмиш минимум әмәккүн (адамкүн) нормасы артыгламасы илә јеринә јетирилдикдә дүзкүн һесаб олунур. Минимум әмәккүн (адамкүн) нормасы колхозчу китабчасында көстәрилмәли, колхоз сәдри вә баш мүһасиб тәрәфиндән тәсдиг едилмәлидир. Совхоз фәһләләри сон бир илдә ишләдикләри күнләрин мигдары вә ајлар үзрә алдыглары әмәк һаггы барәдә арајыш тәгдим етмәлидирләр.
6. Мүәссисә рәһбәрлији, партија, һәмкарлар иттифагы вә комсомол тәшкилатлары тәрәфиндән тәсдиг едилмиш истеһсал хасијјәтнамәси (хасијјәтнамәдә ишчинин әмәк наилијјәтләри вә онун ичтимаи ишләрдә фәалијјәти әтрафлы әкс етдирилмәлидир).
7. Комсомол вә партија хасијјәтнамәси.
8. 3Х4 см. өлчүдә башачыг чәкилмиш 6 фотошәкил.
9. Сағламлыг һаггында 086/У нөмрәли тибб арајышы.

Бүтүн сәнәдләр бу е'ланда көстәрилән гајдада тәртиб едилмәли, онларын верилмә тарихи, вәзифәли шәхсләрин имзалары, фамилијалары вә мөһүрләр ајдын охунмалыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул, көндәрилән шәхсләрлә фәрди мүсаһибә јолу илә хүсуси комиссија тәрәфиндән ријазијјат вә ичтимаијјат фәнләри үзрә апарылыр. Ән јахшы истеһсалат көстәричиләри вә һазырлыг сәвијјәси олан кәнчләр һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилирләр.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул едилмиш динләјичиләр иш стажыны тәсдиг едән сәнәдин (әмәк китабчасынын) әслини институтда сахламаг үчүн тәгдим етмәлидирләр. Паспорт вә һәрби билет шәхсән тәгдим олунмалыдыр.

Һазырлыг шө'бәсинә гәбул олунан бүтүн динләјичиләрә али мәктәбләрин I курс тәләбәләри үчүн мүәјјән едилмиш мәбләғдә тәгаүд вә еһтијачы оланлара исә јатагханада јер верилир.

Динләјичиләр дәрс илинин ахырында бурахылыш имтаһанлары верирләр. Бүтүн имтаһанлары мүвәффәгијјәтлә верән динләјичиләр институтун әјани шө'бәсинин мүвафиг факүлтәсинин биринчи курсуна гәбул олунурлар.

Һазырлыг шө'бәсиндән института гәбул олунанлар анчаг әјани шө'бәдә тәһсилләрини давам етдирә биләрләр.

Һазырлыг шө'бәсинә сәнәдләр октјабрын 1-дән нојабрын 25-дәк гәбул олунур.

Динләјичиләрлә фәрди мүсаһибә нојабрын 18-дән 25-дәк апарылачагдыр.

Дәрсләр декабрын 1-дән башланыр.

Тәһсил мүддәти 8 ајдыр.

Һазырлыг шө'бәсинин гәбул комиссијасы базар вә бајрам күнләриндән башга һәр күн саат 10-дан 16-дәк ишләјир.

Үнван: Бакы, 26 Бакы комиссары күчәси, 10 (С. Вурғун күчәси илә кәсишдији јер), II тәдрис корпусу, III мәртәбә, отаг № 7. Телефон: 95-30-60.

Директорлуг.

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 М 1 2 3 4 5 6 7 8

Бакы, «Коммунист» нәшријјатынын мәтбәәси. Баку, типография издательства «Коммунист». ФГ 31022 Сифариш 8010